Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Serafin Basauri Arteaga

Eibar, Gipuzkoa (1935)

Aurkibidea

Biografia

Gurasoak bizkaitarrak zituen, Atxondo ingurukoak, baina Eibarrera ezkondutakoak. Serafin eta anai-arrebak Eibarren jaio ziren eta bertan bizi izan da beti. Frontoizarreko eskola nazionaletan ikasten hasi ondoren, fraideetan eta Armeria Eskolan jarraitu zuen. 17 urterekin GAC lantegian hasi zen lanean eta, geroago, hainbat urtez Alfan. Frankismo garaian erabat murgildu zen Eibarren izan zen mugimendu klandestinoan eta euskalgintzan. 1955-1970 bitartean, Imanol Laspiur eta Juan San Martin lagun zituela, Eibarren euskararen eta euskal kulturaren inguruan izandako eragile nagusietakoa izan zen: Klub Deportiboko euskarako klaseak, ikastolak, Ekin eta abar. Baita gerora ere, HBn, Aralarren eta Elkarrin. Franco osteko lehenengo legegintzaldian zinegotzi izan zen Eibarko Udalean. 1990. urteaz geroztik Eibarko euskara jaso eta aztertzeko saioetan ere lan handia egin du, batzuetan zuzenean lanean eta beste batzuetan lekuko bezala. Euskaltzain urgazle da.

Zintak

AB-174

- **Proiektua**: Egoibarra - Eibartarren Ahotan
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Alberdi Bilbao, Itziar - Sarasua Aranberri, Asier
- **Data**: 2000-02-04
- **Iraupena**: 94 min
- **Euskarria**: Hi8
- **Kodifikatzailea**: Gisasola, Jaione

AB-268

- **Proiektua**: Egoibarra - Eibartarren Ahotan
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Alberdi Bilbao, Itziar - Sarasua Aranberri, Asier
- **Data**: 2001-02-20
- **Iraupena**: 75 min
- **Euskarria**: Hi8

- **Kodifikatzailea**: Unamuno, Arianne

AB-269

- **Proiektua**: Egoibarra - Eibartarren Ahotan
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Alberdi Bilbao, Itziar - Basauri Arteaga, Serafin - Sarasua Aranberri, Asier
- **Data**: 2001-02-20
- **Iraupena**: 63 min
- **Euskarria**: Hi8
- **Kodifikatzailea**: Unamuno, Arianne

EIB-027

- **Proiektua**: Eibarko ahozko ondarea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Sarasua Aranberri, Asier
- **Data**: 2008-01-10
- **Iraupena**: 62 min
- **Euskarria**: MiniDV
- **Kodifikatzailea**: Sarasua Aranberri, Asier
- **Transkribatzailea(k)**: Elexpuru, Juan Martin
- **Emalea**: Sarasua Aranberri, Asier

EIB-028

- **Proiektua**: Eibarko ahozko ondarea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Sarasua Aranberri, Asier
- **Data**: 2008-01-10
- **Iraupena**: 60 min
- **Euskarria**: MiniDV
- **Kodifikatzailea**: Sarasua Aranberri, Asier
- **Emalea**: Sarasua Aranberri, Asier

EIB-029

- **Proiektua**: Eibarko ahozko ondarea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Sarasua Aranberri, Asier
- **Data**: 2008-01-10
- **Iraupena**: 15 min
- **Euskarria**: MiniDV
- **Kodifikatzailea**: Sarasua Aranberri, Asier
- **Emalea**: Sarasua Aranberri, Asier

EIB-031

- **Proiektua**: Eibarko ahozko ondarea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Sarasua Aranberri, Asier
- **Data**: 2008-01-16
- **Iraupena**: 90 min
- **Euskarria**: MiniDV
- **Emalea**: Sarasua Aranberri, Asier

EIB-200

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1997-01-01
- **Iraupena**: 55 min

- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-201

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1997-01-01
- **Iraupena**: 55 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-202

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1997-01-01
- **Iraupena**: 79 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-203

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1997-01-01
- **Iraupena**: 55 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-204

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1997-01-01
- **Iraupena**: 50 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-205

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1997-01-01
- **Iraupena**: 87 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-206

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1997-01-01
- **Iraupena**: 43 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-207

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1997-01-01
- **Iraupena**: 92 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-208

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1997-01-01
- **Iraupena**: 64 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-209

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1997-01-01
- **Iraupena**: 63 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-210

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1997-01-01
- **Iraupena**: 63 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-211

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1997-01-01
- **Iraupena**: 52 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-212

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1997-01-01
- **Iraupena**: 64 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-213

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea

- **Data**: 1997-01-01
- **Iraupena**: 60 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-214

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1997-01-01
- **Iraupena**: 64 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-215

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1997-01-01
- **Iraupena**: 52 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-216

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1997-01-01
- **Iraupena**: 73 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-217

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1997-01-01
- **Iraupena**: 58 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-218

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1997-01-01
- **Iraupena**: 86 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-219

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: 63 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-220

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: 18 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-221

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: 24 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-222

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: 10 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-223

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: 36 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-224

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: 58 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-225

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: 50 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-226

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea

- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: 60 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-227

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: 49 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-228

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: 61 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-229

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: 56 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-230

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: 91 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-231

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: 16 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-232

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: 59 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-233

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: 43 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-234

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: 49 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-235

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: 57 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-236

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: 43 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-237

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: 60 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-238

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: 21 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-239

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea

- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: 60 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-240

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: 43 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-241

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: 55 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-242

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: 41 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-243

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: 55 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-244

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: 38 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-245

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: 59 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-246

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: 63 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-247

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: 50 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-248

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: 60 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-249

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: 38 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-250

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: 62 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-251

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: 44 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-252

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea

- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: 62 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-253

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: 40 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-254

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: 59 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-255

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: 42 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-256

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: 64 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-257

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: 48 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-258

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: 62 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-259

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: 52 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-260

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: 60 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-261

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: 43 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-262

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: 59 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-263

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: 42 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-264

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: 89 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-265

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea

- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: 18 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-266

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: 59 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-267

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: 45 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-268

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: 63 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-269

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: 50 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-270

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: 64 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-271

- **Proiektua**: Eibarko euskara: izen sintagmaren deklinabidea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Areta Azpiri, Nerea
- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: 47 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Emalea**: Areta Azpiri, Nerea

EIB-636

- **Proiektua**: Bittor Kapanaga, Otxandioko aztia
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Elexpuru, Juan Martin
- **Data**: 2014-05-15
- **Iraupena**: 11 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Kodifikatzailea**: Elexpuru, Juan Martin

EIB-637

- **Proiektua**: Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Elexpuru, Juan Martin
- **Data**: 2014-05-15
- **Iraupena**: 8 min
- **Euskarria**: Bideo digitala

EIB-731

- **Proiektua**: 60ak eta Trantsizioa Eibarren: 1968-1980
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Gonzalez, Esti
- **Data**: 2022-03-31
- **Iraupena**: 86 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Kodifikatzailea**: Sapsootham, Itziar

Pasarteak

1. José Antonio Gisasola eibartar ospetsua

- **Erref**: AB-174/026
- **Iraupena**: 0:05:35. **Hasi**: 01:00:25. **Bukatu**: 01:06:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

Laburpena:
Isasiko fraideen eskola. Jose Antonio Gisasola eibartar ospetsua. Margarita Murgizuk gizon horren historia kontatzen du. Aginaga auzoaren alde eta, orokorrean, Eibarren alde lan handia egin zuen. Abesti bat ere egin zen bere omenez eta oso ondo gogoratzen dute hiztunek: "Jose Antonio jauna, Eibarko seme...".

2. Damaskinatzaileen hiztegia eta tresnak: bruñidoria

- **Erref**: AB-268/003
- **Iraupena**: 0:02:33. **Hasi**: 00:05:49. **Bukatu**: 00:08:22
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Grabatua
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:
"Bruñidoria" zer zen azaltzen dute; damaskinatuan, piezari distira emateko erabiltzen den erraminta.

3. Damaskinatzaileen hiztegia eta tresnak: gubilla

- **Erref**: AB-268/004
- **Iraupena**: 0:09:13. **Hasi**: 00:08:22. **Bukatu**: 00:17:35
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Grabatua
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:
Burila edo gubila, ze erraminta multzo diren azaltzen Damaskinatu aditzaren eratorriak. Damaskinatuaren prozesuan egiten diren lanak zerrendatzen dituzte. Aditzen bukaerak zehazten dihardute. Hainbat tresnaren izenak: ebateko-gubilla, entanaderak...

4. Damaskinatzaileen hiztegia eta tresnak: epeltzea

- **Erref**: AB-268/005
- **Iraupena**: 0:01:49. **Hasi**: 00:17:35. **Bukatu**: 00:19:24
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Grabatua
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:
Damaskinatuan epeldu zertarako egiten zen azaltzen dute; piezak bigundu egiten ziren sutan, pegatuta bazegoen, soltatzeko. Fijatzeko gehiago berotu behar da.

5. Damaskinatuaren prozesua

- **Erref**: AB-268/006
- **Iraupena**: 0:06:46. **Hasi**: 00:19:24. **Bukatu**: 00:26:10
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Grabatua
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:
Damaskinatuko prozesuan: pikatua, sartu, sonbriatu, matiatu... Behe-erliebe damaskinatua zerekin eta zela egiten zen azaltzen dute. Errepujatu zer den azaltzen dute. Erroseta, eskuaidia, grabatu, grabatukua...

6. Damaskinatzaileen hiztegia eta tresnak: matea ematea

- **Erref**: AB-268/008
- **Iraupena**: 0:04:17. **Hasi**: 00:32:33. **Bukatu**: 00:36:50
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Grabatua
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:
Damaskinatuaren inguruko azalpenak: matea ematea zer den azaltzen dute eta bertan egiten du Dunik. Erramintari matea ematen zaio, laztu egiten da, gero erramintak berak pieza laztu dezan.

7. Damaskinatze prozesuaren inguruko azalpen zehatzak

- **Erref**: AB-268/009
- **Iraupena**: 0:04:03. **Hasi**: 00:36:50. **Bukatu**: 00:40:53
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Grabatua
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:
Damaskinatuaren prozesu guztia: Hasieran pikatu egin behar da: labanarekin marrak egin, goitik behera eta gero kurutzean; azkeneko marrak, leunagoak (labainarekin). Ondoren haria sartu egiten zen, pegatu, puntzoi egokiarekin; ondoren, matiatu edo haria txertatu (puntzoi zabalarekin) egiten zen. Gero pabonatura bidaltzen zen pieza (iluntzera), eta bueltan sonbriatu egiten zuten. Perliatzeko adituak egoten ziren, "perleadorak". Prozesua azaltzen du. Gehienetan emakumeak izaten ziren, eta etxean egiten zuten lana.

8. Marrazketako maisuak

- **Erref**: AB-268/010
- **Iraupena**: 0:01:30. **Hasi**: 00:40:53. **Bukatu**: 00:42:23
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Grabatua
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:
Sobriatzaileak Gregorio Mugerza eta Olasolo izan zituen. Dunik orduan 13 urte inguru zituen. Udaletxean zegoen marrazketa eskolan ikasi zuen. Hiru ikasle zeuden. Beranduago hasi zen Lukas Alberdiren eskola martxan.

9. Damaskinatze lana

- **Erref**: AB-268/011
- **Iraupena**: 0:03:54. **Hasi**: 00:42:23. **Bukatu**: 00:46:17
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Grabatua
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:
Damaskinatze-lanen inguruko lexikoa: "miru buztana", "mielaua" (hitzaren jatorria aipatzen dute), "paparreko orratza", "perlia"... Damaskinatze prozesua, pikatu, sartu, matiatu, pabonatu, sonbriatu eta ez beti, baina behar denean, perliatu.

10. Damaskinatze lana: iluntzea

- **Erref**: AB-268/012
- **Iraupena**: 0:01:43. **Hasi**: 00:46:17. **Bukatu**: 00:48:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Grabatua
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:
Damaskinatze-lanen inguruko azalpenak ematen dituzte. Piezak "pabonatzera" , iluntzera, kanpora eramaten ziren, Urdanpilleta lantegira. Azidoen bitartez pieza ilundu egiten zuten.

11. Damaskinatze lana: pikatzea

- **Erref**: AB-268/013
- **Iraupena**: 0:03:19. **Hasi**: 00:48:00. **Bukatu**: 00:51:19
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Grabatua
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Euskara » Lexikoa

Laburpena:
Damaskinatze-lanen inguruko azalpenak ematen dituzte. "Pikia" zer den azaltzen dute. Pikatzea, damaskinatuaren lehenengo eragiketa da. Lexikoa: "hauts-gorrixa", urdin-illundu", "pika-zura"... Pieza bat damaskinatzearen inguruko azalpen ugari ematen ditu.

12. Damaskinatzaileen tresnak: puntzoiak

- **Erref**: AB-268/014
- **Iraupena**: 0:08:19. **Hasi**: 00:51:19. **Bukatu**: 00:59:38

- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Grabatua
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:
Damaskinatze-lanen inguruko azalpenak. Puntzoi motak izendatu eta deskribatzen dituzte. "Punzetia". Puntzoiak beraiek egiten zituzten. Erosi ere egin zitezkeen; Suitzan egiten zituzten erreminta onenak.

13. Damaskinatzeko erabiltzen zuten urrearen inguruko azalpenak

- **Erref**: AB-268/015
- **Iraupena**: 0:04:03. **Hasi**: 00:59:38. **Bukatu**: 01:03:41

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Grabatua
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:
Damaskinatze-lanen inguruko azalpenak. "Sakaboakua" erraminta puntu negatiboa izaten zen. Urrezko haria "erreixetan sartu" behar izaten zen. Erabiltzen zuten urrea zein klasetakoa izaten zen aipatzen dute; urre gorria (24 kilate) eta urre berdea (zilarra eta urrea nahastatuta). Zilarra ilundu egiten denez, ikasteko bakarrik erabiltzen zuten.

14. Urredunak saltzen zuen urrea

- **Erref**: AB-268/016
- **Iraupena**: 0:03:05. **Hasi**: 01:03:41. **Bukatu**: 01:06:46
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Grabatua
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:
Urredunaren inguruko azalpenak. Jende guztia bertara joaten zen. Urrea gramotan saltzen zuten. Haria ere kalibratu egiten zen.

15. Ogia piezak garbitzeko

- **Erref**: AB-268/017
- **Iraupena**: 0:01:49. **Hasi**: 01:06:46. **Bukatu**: 01:08:35
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Grabatua
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:
Gerra ostean, irin zuri bereziarekin ogi-opilak egiten ziren, damaskinatzaileentzat. Ogiaren mamia piezak garbitzeko izaten zen; azala, jan egiten zuten. Azaltzen du nola garbitzen zituzten piezak ogiarekin.

16. Urredunaren inguruko azalpenak

- **Erref**: AB-268/018
- **Iraupena**: 0:01:10. **Hasi**: 01:08:35. **Bukatu**: 01:09:45
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Grabatua
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:
Urredunanekoak Bidebarrietan zeuden. Etxebarriatarrak izan dira.

17. Damaskinatzaileen hiztegia

- **Erref**: AB-268/020
- **Iraupena**: 0:01:54. **Hasi**: 01:13:06. **Bukatu**: 01:15:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Grabatua
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:
Damaskinatze-lanen inguruko lexikoa jasotzen. "Zaburrak" zeri esaten zitzaion aipatzen dute. Urre zati txikiak denean zabalduta geratzen ziren. Zanak puntzoiak izaten ziren; zan-zuzena eta zan-okerra daude.

18. Zenbat urterekin hasi zen damaskinatzen

- **Erref**: AB-269/002
- **Iraupena**: 0:03:23. **Hasi**: 00:00:39. **Bukatu**: 00:04:02
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Grabatua
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak

Laburpena:
13 urterekin hasi zen damaskinatzen. Damaskinatu eskola ireki arte, tailerretan ikasten zen. 17 urterekin hasi zen lanean. Marrazketa eskola udaletxean zegoen: Jacinto Olabe (nesken irakaslea) eta Gregorio Mugerza. Honek damaskinatzen ere erakusten zuen. Garai batean gazte asko joaten zen marrazten ikastera; neskak gehiago, bordatzeko, damaskinaturako eta abar.

19. Ondo damaskinatzeko esku ona behar

- **Erref**: AB-269/003
- **Iraupena**: 0:03:08. **Hasi**: 00:04:02. **Bukatu**: 00:07:10
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Grabatua
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak

Laburpena:
Damaskinatzaile ona izateko, marrazten jakitea eta esku ona izatea oso garrantzitsua zen. Damaskinatu maisuak, "baltza zaindu..." esaten zien, hondoa zaintzeko esanez. Eskua ez izerditzea ere garrantzitsua zen. Erabiltzen zuten materiala burdina garbia izaten zen.

20. Txomin Martinez, damaskinatzaileen artean maisua

- **Erref**: AB-269/004
- **Iraupena**: 0:05:47. **Hasi**: 00:07:10. **Bukatu**: 00:12:57
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Grabatua
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:
Txomin Martínez damaskinatzailea oso ona zen. Dunisik bere azkenengo sasoian ezagutu zuen, eta hala ere oso ona iruditu zitzaion: proportzioak gordetzeko maisutasuna, marrazkia, egindako lanen kalitatea, eta abar. Azkar lan egiten zuen, eta ondo. Cayetano Kareaga ez zuen lanean ezagutu. Dunisiren ama ere damaskinatzailea izan zen (Cayetanorekin batera lan egin zuen eta oso ona zela esaten zuen beti). Eibarren gauza arrunta zen emakumea damaskinatzailea izatea, baita lantegietan beste zeregin batzuetan aritzea ere. Frantzian asko saltzen zen damaskinatua.

21. Dunisik pertsona ospetsuendako egindako lanak

- **Erref**: AB-269/005
- **Iraupena**: 0:01:38. **Hasi**: 00:12:57. **Bukatu**: 00:14:35
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Grabatua
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:
Dunisik Perón-endako grabatu zuen eskopeta bat (Txomin Martinezek alde bat eta berak bestea); baita Luis Marianorendako ere. Pistoletan firmak ere jende askorentzat egin izan ditu (ministroak, erregea, militarrak...).

22. Gerra ostean asko jaitsi zen kalitatea

- **Erref**: AB-269/006
- **Iraupena**: 0:02:10. **Hasi**: 00:14:35. **Bukatu**: 00:16:45
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Grabatua
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:
Gerra aurretik eta gerra ostean damaskinatuak aldaketa handia izan zuen, kalitatean batez ere. Beraien aurrekoenak ongi egindako lanak izaten ziren; beraienak, arinagoak. Placido Zuloagaren lanak ikusgarriak zirela diote.

23. Damaskinatuaren beherakada

- **Erref**: AB-269/007
- **Iraupena**: 0:01:17. **Hasi**: 00:16:45. **Bukatu**: 00:18:02
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Grabatua
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:
Damaskinatuaren beherakada. Dunisik 24 urterekin laga zuen damaskinatua; ordurako beherakada igartzen zen. "Grabado de metales" ikasten hasi zen orduan, Txomin Martinezek aholkatuta.

Transkripzioa
- Noiz hasi zan damaskinaua beherutz?
- Ba, nik naukazen hogeta bost urte-edo laga netsanian damaskinauari. Hogeta lau…? Hogeta lau. Ya ikusten zan ya beherutz zeuala, ta Txomiñek esan jestan: “Hi, lagaixok damiskinauari, porke hortik ez dakak ezer”.
- Serafin: “Hortik ez dakak bizimodurik”.
- “Ta hasi hari bestia ikasten”, hau, “grabado de metales”. Halaxek hasi nitzuan, berak esanda hasi nitzuan. Ta ona izan zuan esatia, porke harek eingo juan, ein leikian “Bueno, hau… Ni aprobetxau eingo nok honekin ta bestia ta… ein deixala berak nahi dabena”, ezta? Baiña haxe esan jestan: “Lagaixok honi ta ekixok bestiari, bestela…”.
- S.: Ikusten juan orduan gainbehera zoiala…
- Bai, ikusten juan beherutz zoiala. Bai, bai.
- S.: Gainbehera zetorrela.
- Hori zan gitxi gorabehera berrogeita hamabost inguruan?
- Bai. Bai…
- S.: Bai…
- Bai, egon nitzuan…
- Hirurogei…
- Bai.
- S.: 13-14 urtekin hasi bahitzan eskolan…
- “En el cincuenta y cuatro” edo… bai, hortxe.

24. Txomin Martinezekin damaskinatzen ikasten

- **Erref**: AB-269/008
- **Iraupena**: 0:05:08. **Hasi**: 00:18:02. **Bukatu**: 00:23:10
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Grabatua
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:
Placido Zuloaga. Beste damaskinatzaile ezagun batzuk: Martinez, Manchon, Iriondo, eta abar. Oso onak ziren. Txomin Martinezekin lanean hasi zenean, gizon nagusia zen, 70 urte inguru zituen. Artrosia zuen eta Dunisik atzamar lodian lotu behar izaten zion erreminta. Hala eta guztiz ere, bera baino hobea zela dio Dunisik.

Transkripzioa
- Ta Placidon... lehen taillarra aittatu dozuna, nun zeguan? Badakizu?
- Ez jakixat hori nun eguan.
- Baiña Eibarren?
- Hori interesantia izan leikek hori, horrek gauzok jakitzia.
- Serafin: Nik ez jakixat...
- Ez jakixat nok, nok edo...
- S.: Ramiro Larrañagaren liburuan Placidoz-ta bajiharduk horrek, eta Eibarko damaskinauan gaiñian ein zan liburuan be bai, Pedro Zelaiak-eta nahikua historixa jakak. Seguru asko Pedro Zelaiak eukiko jok hor aipamenen bat. Bai, ni seguru naok. Ez jakixat, nun zeguan taillarra ez jakixat esango daben, baiña Placido Zuloagan gaiñian luze ta zabal jardutzen jok Pedro Zelaiak. Ez juat nik irakurri, ze nik hartu najuan liburua ta erramintta bila ibiltzen nitzuan ni han! “Matiau”, “sonbriau”... ta ez najuan halakorik ezebe ikusten! Historixia bakarrik. Ta kasorik be ez nik historixiari. Berba horrek...
- Ni be ez nok interesau sekula historixiakin, ta ointxe. Oin penia jaukat. Oin penia jaukat.
- S.: Politta dok. Politta dok.
- Ni juan nitzuan Pedro Zelaiakin Reusera, ikustera zelan zeuan...
- S.: A bai?
- Bai, bixok juan gintzuazen.
- S.: A! Ez eidak esan...! A, bai, e? Osea, Pedro Zelaiakin...
- Bai. Berak esan jestan: “Liburua idazten naok eta lagundidak hara!”. Ta [holan] juan gintzuazen bixok, zelan zeuan ikusi ta beste ta... Bai.
- S.: Ba, Pedro Zelaiak, nik uste juat, hor, damaskinauan gaiñian idatzi eban liburuan, historixa aldetik-eta nahiko... itxura ona hartzen jetsat, itxura ona.
- Bai, Zumaixara be bixok juan gintzuazen.
- Hor onak... aittatu dozu Placido, ta gero, Martinez eta...
- Bueno, aurretik [...] Manchón ta honek... onak... Manchón zuan, Iriondo... Neuk ez jittuat ezautu, e! Neuk entzundakua [...].
- S.: Bai, Iriondo... Iriondoren lanak ikusi jittuat... Ikusi, ikusi... Iriondoren izena, bueno, egunotan hor ibili nok eta libururen baten ikusi juat Iriondoren biharren bat edo. Bai. Eta...
- Hango taillarreko jentia zuan...
- S.: Iriondo, Cayetano... Hau, zera, Sarasua, Pablo Sarasua hori, zer zuan?

Damaskinadoria?
- Damaskinaua zuan, bai.
- S.: Baiña, ez jekan horrek Martinezen-ta maillarik…
- Ez, ez. Martinez ya zuan autoridadia.
- S.: Autoridadia. Ya, ya…
- Ha zuan…
- S.: Nik horixe jakat rekuerdua, honek… hirekin egon nitzanian, Martinez jartzen zuan, bueno…!
- Bai, bai, haxe zuan…
- S. : Ta oin be ikusi dok zelako berbak erabili dittuan, ezta ? Fantastikua, […ikustia] ta espektakulua. Ni hori, bat biharrian ikustia espektakulua ta fantastikua bada, bueno…! Horrekin esanda daok dana! Bai.
- Bai, bai, bai. Penia zuan [ha…] ez ikustia, penia…
- Ordaintzeko modukua bera biharrian ikustia, ez?
- Joe…
- S.: Noiz hil zuan Martinez? Akordatzen haiz gutxi gorabehera? Urtiak izango dittuk…
- Urte asko dittuk… urte asko. Hau zerau, esan duana, mutiko txikixa zuan, txiki-txikixa zuan ta… urte asko…
- S.: Oin badakazak horrek… berrogeta… berrogeittik gora. Bai, berrogeittik gora eukiko jittuk. Hi biharrian horrekin hasi hitzanian, horrek zenbat urte lez eukiko jittuan?
- Txomiñek?
- S.: Txomiñek.
- Ba, hirurogeta hamar bat edo…
- S.: Hirurogeta hamar beste bai?
- Bai, bai.
- S.: A bai, e?
- Bai, bai. Ta jekan, atzamar lodixa jekan artrosis-edo […] ta ez juan erabiltzen, ta nik lotu eitten [najetsan] esparadrapuakia erraminttia, lana eitteko.
- S.: Ez eidak esan!
- Bai, holaxe ekan., ta “átame”, ta ipini punzoia holaxek ta esparadrapuakin lotu eitten najetsan erraminttia. Halan ta guzti be ni baiño hobiaua zuan!
- S.: Ez eidak esan!
- Halan ta guzti be hobiaua zuan!
- S.: Hau detaille politta!
- Bai…
- S.: Erderaz eitten juan?
- Danera.
- S.: Danera, baiña “átame”. E ? “Átame” esan dok.
- Bai, bai. Baiña danera eitten juan. Bera ta anaia, Ricardo be, hirurok eitten genduan. Ta…
- Zenbat pertsonak eitten zenduen biharra…?
- Txomiñenian hiruk, eurak bixak, anaiak, eta neuk. Ta aurretik zera be bai, Jose Luis Bengoa be ibili zuan.
- Zeuon taillarra nun zeuan?
- Hori, Txomiñen taillarra? Carralen txaletan onduan.
- S.: Bai, bai, esan jok lehen.
- Carralen onduan. Carralen txaleta ta hurrengo edifiziua zuan hori.

25. Txomin Martinez, maisuen artean maisu

- **Erref**: AB-269/009

- **Iraupena**: 0:04:30. **Hasi**: 00:23:10. **Bukatu**: 00:27:40
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Grabatua
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:
Txomin Martinezen lantegia gorengo mailakoa zen. Hara sartzea unibertsitatera sartzea modukoa zen. Leziorik ez zuen ematen, ikusiaz ikasten zen. Eibartar peto-petoa zen, dotorea eta gizon fina.

Transkripzioa
- Orduan, taillar inportantienak edo, damaskinauanak eta, zeintzuk ziran Eibarren gerra ostian, zu hasi ziñanian eta?
- Taillar ona, kalidadez, ha zuan, Txomiñena. Bai. Bestiak ya [zeozen] “segunda división”. Bai, “segunda y tercera”. Txomin zuan… Hara sartzia zuan ya “como entrar…— ez jakixat nik— en una… nivel de honor” edo…
- Serafin: Unibersidadian sartzia moduan edo, ezta? izango litzake haren…
- Ni lehenengotik hasi nitzuan Laureano Arrietakin. Hori dok, Aurreran fundiziñuan aurrian jeuan hori.
- S.: A Arrieta! Bai. Luis Arrietan-ta aitta…
- Luis Arrietan-ta aitta zuan hori.
- S.: Joierixa txiki bat jekan han. Bai. Horren seme bat Mejikon daok ezkonduta.
- Hori dok. Hori dok.
- S.: Zelan jekan harek izena…
- Ez nok gogoratzen.
- S. : Galarragan alaba batekin ezkondu zuan ha.
- A, bai, bai.
- S.: Bai, Mejikon bizi dok.
- Bai. Ta gero, ba, nere amak ein etsan berba Txomiñeri, ezaunak zittuazen ta… […], lana batera einda. Ta halaxe, berba ein etsan ta ni sartu nitzuan. Ta sartu nitzuanian Txomiñenera zuan ya… haixe, « la universidad ». Ya Txomiñen ikaslia izatia zuan…
- S. : Eta… Txomiñen ikaslia. T harek leziño onak emoten [zeuazen] zelan ein… ?
- Bata bez! Ezebez!
- S.: Ezebez.
- Ezebez. Ni lanian, ta bera, holaxe, albuan egoten zuan. Ta juaten nitzanian ikustera, laga eitten etsan […] biharra, ta hasten zuan, berbetan hasten zuan.
- S.: A bai ? Eta berbetan, zetaz?
- Bueno…! Edozer gauza!
- S.: Edozer gauza. Baiña biharra zelan ein bihar dan ta…
- Ezebez, ezebez. Baiña ikustia nahikua zuan.
- S.: Ikustia nahikua?
- Bai, lantzian behin ta, ez dakik? Biharra eitten ta berari begiratu ta… Gero juaten zuan, zigarro bat erretzera juaten zuan, ta haxe, jaikitzen nitzuan ta haxe ikusi zelan eitten diharduan.
- S.: Ya, ya, ya… Orduan, maixua… leziñorik emon ez, harek eiñaz erakutsi. E?
- Bai, bai.
- S.: Eskuekin eindako lana, ba, haxe. Ahoz ezebez.

- Nik ez najuan sekula ikusi lanian! Ikusi bai, baiña eskuakin ez najuan ikusten [postura…] ta eskua harixakin […] ta ez jakuan ikusten.
- S.: Ta gero, juaten bahitzan ondora, orduan laga eitten juan biharra. E?
- … hasten zuan, “¿Qué tal el otro día y tal y cual…?” ta “Kauen la letxe…!”. Ta juaten zanian bera, orduaintxe juaten nitzuan ni ikustera zelan zoian.
- S.: Orduan, “átame” baiña punzoia, e?
- “Átame”.
- Bera zelakua zan pertsona moduan?
- Eibartarra! Oso-osokua.
- S.: Eibartar peto-petua izango zuan…
- Bai, elegantia zuan, e! Elegantia zuan!
- S.: Altua. “Txispas”en estilokua izango zuan… fiña…
- Fiña! Fiña! Ez zuan txikiterua-ta ez zuan, e! Fiña zuan, gizon fiña zuan!
- Semiak ez. Semiak… joe… […]. Seme nausixa, zera, beti jaten, beti restaurantetan, seme nausixa, Jose Luis.
- S.: Semia zeiñena, baiña?
- Txomiñena.
- S.: A! Txomiñen semia?
- Bai. “Kerido”kin ezkondutakua, “Kerido” modistiakin.
- S.: A! Orduan, hau mutillau…
- “Txispas”en aitta zuan anai gaztiena.
- S.: A! Ez zuan Txomin…
- Bai!
- S.: A bai?
- Hiru seme jeukazen! Hiru seme ta alaba bat… zekan Txomiñek. Ta seme gaztian semia dok hau, “Txispas”
- S.: A! Billobia dok hau orduan! Semian semia!
- Bai, semian semia.
- S.: A! Honen aittitta zuan orduan Txomin maixua!
- Aittita, bai. Bai. Ta beste bat zuan Boni Martinez, Boni. Ta gero ipini juen taillarra Imigas, sukaldiak eta beste eitten zittuena.
- S.: Boni be damaskinadoria zuan?
- Ez, ez, baiña ikasi juan grabaua […] ikasi juan ta Paulino ta bixak ipini juen taillarra gaztetan. Baiña bera hasi zuan gero taillarrakin ta beste ta… Baiña aitta fiña ta eurak… joe… edatalarixak eta… Boni ta hau, Juan Mari.

26. Damaskinatutik grabatura

- **Erref**: AB-269/010
- **Iraupena**: 0:03:41. **Hasi**: 00:27:40. **Bukatu**: 00:31:21
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Grabatua

Laburpena:
Damaskinatutik grabatura pasatu zen, Paulino Larrañagarekin. Ez zitzaion batere kostatu bertara egitea. Bi langintzak oso desberdinak direla dio, nahiz eta marrazketan oinarritu.

Transkripzioa
- Eta zu gero damaskinautik grabaura juan ziñan?

- Bai, grabaura, Paulinokin, Paulino Larrañagakin.
- Eta asko kostau jatzun aldatzia edo...?
- Ez, segiduan jarri nitzuan, segiduan.
- Serafin: Hau dan artistiakin...
- Denpora gutxixan jarri nitzuan, bai. Ekarri juen grabadore bat Madrittik ta ez jakuen gustau ta neri deittu jestan, “Hi, hasi hari [...]”.
- S.: Paulino ta Bidarte zittuan, ezta?
- Paulino ta Bidarte zittuazen, bai. Ta halaxek hasi nitzuan ta segiduan jarri nitzuan, bai. - Oso diferentia da?
- Diferentia konpletamente. Diferentia dok, baiña dibujua dok dana ta...
- Orduan fitxajiak egoten ziran taillar batetik bestera ta Madrilletik bat ekarri ta...
- S.: Madrittik zela ekarri leike grabadore bat hemen hainbeste...?
- Ez jeuan hamen...
- S.: Ez jeuan?
- Ez jeuan!
- S.: Ez, e?
-[...korik], Kareagan taillarra ta haxe, Paulinona, besterik ez jeuan. Ta gero beste... Prieto...
- S.: Gubilistak...
- Bai, ta Prieto, taillarra jekan Alfa onduan.
- S.: Eta honek... zela zuan... [“Rubitas”] edo esaten etsen bat... zela zuan? Txiki-txiki bat, lehen Paseo San Andresen ekan honek...
- A! “Rubito”! Baiña hori [burilistia] zuan! Burilistia. Bai.
- S.: A! Ya, ya...
- Ta beste [...] grabauan eitten zebana, hau, Gregorio Mugerza nere maixu izandakuan semia. [...] eitten juan harek, baiña taillarra [esateko] zuan Kareagana ta Paulinona.
- Esan dozu gaiñera, taillar gehixenetan ez zala dana eitten, ez? Prozeso osua damaskinauana ta grabauana ta, gehixenetan...
- Bueno, guk dana eitten genduan guk taillarrian. Dana. Beste batzuek ez; kanpuan pikau edo, zera, perleaua be kanpuan eitten juen. Baiña guk dana eitten genduan, dana eitten genduan. Ta eitten genduan, gaiñera, pieza guztiak eitten genduazen desberdiñak, e? Danak. Porke taillarretan eitten juen, ba, igual hamabost edo hamabi pieza bardiñak, ezta? Ta guk eitten genduazen danak... gaiñera, norberan kontura, e? Dibujua noberak etaratzen juan.
- Hori zelan eitten zan? Ez zekazuen iñungo modelorik edo dibujorik edo...?
- Ez, ez. Bueno, lehen ikasittako dibujuetan ta, ez dakik?
- S.: Duniren dibujo batzuek badagozak hor libururen batian, Dunixio Muruaren... lagata edo... lagatako muestra batzuek. Halako...
- Gero batzuek eukitzen juen, holan, mahai onduan, papel bat dibujuekin. E? Momentuan, ba, igual ez zuan gogoratzen ezer ta ikusi ta haretxekin... Artxibo bezela, ba...
- S.: Artxibua. Artxiborik onena ganbaran egongo zuan, baiña!
- Ganbaria zuan. Txomiñena zuan ganbara bat... joe...! Ha zuan ona!
- Eta hor bazeren motibo exotikuak-eta askotan, ez? Ba egipziuak eta...
- Gutxi.
- Zuek ez?
- Bai, gehixena zuan renazimentua zuan gehixena, arabia edo renazimentua. Ta zeguazen espezialistak, arabia eitten nere tio zuan ona, arabian...
S.: Hire tio?
- Bai.

- S.: Sarasketa.
- Esaten juan Kareagak, berak ikusi zebanik onena zuan, dibujo arabian.

27. Eibar eta marrazketa; arteari lotutako hiria

- **Erref**: AB-269/011
- **Iraupena**: 0:06:13. **Hasi**: 00:31:21. **Bukatu**: 00:37:34
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa

Laburpena:
Damaskinatuaren lanengatik zarata entzuten zen kalean. Eibarren beti marrazkirako zaletasuna izan da. Marrazkilari onak, artista onak egon dira Eibarren. Eibartarra izateko marrazten ikasi behar zen. Esku ona derrigorrezkoa zen. Baskulagintzan ere esku ona behar zen. Eibar artisauen herria izan da. Ez zegoen ez ordurik eta ez egunik lanerako.

Transkripzioa
- Hor Eibarren jente nausixak kontatzen dau, zuek be ezautuko ziñuen, ez? Ba, kalian-eta zaratia…
- Bai! Danietan, etxe guztietan jeuan zaratia! Matiana : “ta, ta, ta, ta, ta!”
- Serafin: Matia… kolpeka…
- Bai, kolpeka.
- Horrena ?
- Bai.
- S.: Zaratia baiño gehixao, zarata…
- Ez, baiña haxe: “ti,ti, ti, ti…”
- S.: Eibarren jentia ohittuta jeuan zaratara! Txomoneko […ren] taunbadak be bai! Eta jentia, ha kendu ezkero, lorik ein ezin! Ze pentsatzen dok, ba?
- Bai, ba!
- S.: Jentia ohittuta jeuan! Han Urkusu ingurutikan, Txomo paretikan ta “dounba! dounba!” […], normala! Haxe zuan Eibar!
- Ta domekan ezin lorik ein, ezta?
- S.: Domekan lorik ein barik! Bueno, baiña… Eta bestia,“ta, ta, ta” hori ba…
- Bueno, baiña zentzu onian, e? Jentiak gogoratzen dau gauza on…
- Bai, bai, bai, bai, etxe guztietan jeuan bateren bat.
- S.: Eta dibujua… Eibarren beti egon izan dok afiziñua.
- Danak ikasten juen dibujua, baitta dibujua ikastiarren be bai, e!
- S.: Akordatzen jatak, ni Frontoi Zaharrian ibili nitzanian, orduan zuan sasoia Fu Manchu-ren pelikulak eta. Fu Manchu-n… Ultze batekin, ultzia ta harrixa.
- Bai, ni be ibiltzen nitzuan!
- S.: Eta losetan, Frontoi Zaharreko losetan, Fu Manchu-ren dibujuak eitten…
- Baitta Txirixo kalian be bai!
- S.: Ni be einda naok!
- Txirixo kalian be bai!
- S.: Bai, ezta? Losak. Tallia! “Taka-taka-taka…”
- Lurrian! Lurrian, bai, bai, bai… losetan!
- S.: Lurrian, losan… Frontoiko losetan!
- Mallukia hartu ta “Ta-ta-…”, bai.
- S.: Bai. Fu Manchu akordatzen jatak neri, sasoi haretako… Orduan, modia.

Bueno! Fu Manchu-ren pelikulak,”Fu Manchu ataca” ta... Serie bat zuan! Ez jakixat zenbat pelikula emon zittuen Fu Manchu-renak!
- Ta, orduan, hainbeste egoteko eibartarren artian artista asko zeuan edo... ?
- S.: Bai...
- Dibujantiak onak [urtetzen eben], bai.
- S.: Ointxe be bai oindiok! Serrano berak eta... Serrano berak eta, horrek dakazen kuadruak eta... Hori... [Ikusten dok] dibujua badakixala! Hemen? Artista asko daok Eibarren, e! Beste gauza bat dok...
- Ta dibujua danak ikasten juen, e! Danak, e!
- S.: Dibujua danak. Beste gauza bat dok, koloria ta hori pintturako artiori dominatzia, baiña dibujua? Eibarren jente [pila bat].
- Ba, Aiuntamentuan eskolan, nere lagun bat izan zuan `Canicas´ fubolistia. Ta harek sekula ez juan ein dibujua... dibujorako, baiña dibujua ikastiarren zuan.
- Eibartarra izateko jakin ein bihar, ez?
- Bai, bai, bai. Bai, dibujua ikasi bihar juan! [...] zuan! Ez dakik, “gustua dakak, baiña dibujua dakak eta”... , dibujua...
- S.: Esku ona! Esku ona! Esku ona, dibujorako, ta “esku ona jakak”, liman eitteko be bai, esku ona bihar.
- Bai, esku ona.
- S.: Orduan baskulak eitteko...
- Ez zuan “buru ona”, zuan “esku ona” zuan.
- S.: Esku ona, eskua ona...
- Bai, eskua ona.
- S.: Baskulagiñan be, baskulak lehen eitten zian moduan... Jo! Artia? Hori be artia dok, gero, hori, e! Harek mekanismo guztiak eta harek alojamientuak-eta zinzelakin zabaldu ein bihar dittuk, e! Ointxe enterau nok ni! Brotxak, brotxak deitzen jetsek! Hik sekula entzun dok hori?
- Ez. Ez, ez...
- Berba hori... Klaro, hi ez haiz baskulagiñan ibili. Baiña baskulekin ibiltzen dianak, hor daozak, brotxak. Dittuk zinzel modoko batzuek eta horretxekin zabaltzen zittuen kanalak eta zerak eta. Oin, ba, horrek, ba, fresan, fresadoran eitten dittuk. Ta brotxak deitzen jetsek horri. Ta... txokauta :“Brotxia, baiña ze... ze ete dok hori?” ta zinzela!
- Zinzelak zittuazen, neurrikuak, jo-ta etaratzeko.
- Neurrikuak, neurrikuak, diferentiak! Forma diferentiak, kanala eitteko ta... bueno. Ta benetan, esku ona. Esku ona bihar zuan, bai!
- Ona ta azkarra izan bihar zuan!
- S.: Ona ta azkarra! Ta zinzelakin... Ni biharra einda naok ni zerakin, zinzelakin, Eskola Armerixan, baiña bo! Gubi zabal batekin desbasteko horrek biharrok eitten ta zenbat kolpe hemen, mailluakin, asmau ezinda... ! “Danba!” ta eskua, ta “kauen...!”. Baiña zinzelakin, hemen, bihar asko...
- Gero limia be ondo [...] zuan. Joe...! [Baeuazen] artistak liman! Artistak!
- S.: Hemen horixe izan dok, Eibar izan dok, ba, hori, artesauen herrixa: dibujua..., eskulanian benetan jente artistia egon dok. Artistia! Jente ona. Maixu onak be bai! Hemen jentia gero hamahiru urtekin hasten zuan biharrian! Hamahiru urtekin errekauak ein ta, ofiziua ikaste aldera, ba, maixuari ikusi ta... Erakutsi gauza askorik ez juen erakutsiko, baiña emongo jetsan lantzian behin bihar bat eta eitten juan ta ikasi! Ta urtien puruan, ba, horixe, ofiziua ikasi!
- Normalian ez zan larregi kobrauko, ez?
- Ez... bai zera!
- S.: Kobrau? Berotze aldera -do eingo juen han biharra... ba... zeoze emongo jetsen, pagaren bat edo emongo jetsen gaztiari ta...
- Gero ez jeuan ordurik eta egunik be biharrerako, e?, porke honek,

Kareagak, Mateo Kareagak, dakan eskopetia, hori zapatuetan ta domeketan eindakua dok, ordutik, taillarreko ordutik kanpora eindakua. Aber zelako biharra dan! Ez eguan ordurik eta egunik eta ezebez! Igual juan `”Casino Amistad”era ta hartu kafia ta gero taillarrera igual, domeketan. Ta hantxe “tar, tar, tar, tar...”. Bai. Ez jeuan telebisiñorik eta... ze...?
- S.: Gustua be bai biharrerako. Afiziñua, gustau lana eta lana eitten disfrutau!
- Bai, bai, bai, bai...
- S.: Disfrutau!

28. Jacinto Olabe margolaria

- **Erref**: AB-269/016
- **Iraupena**: 0:04:54. **Hasi**: 00:48:52. **Bukatu**: 00:53:46
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Artistak

Laburpena:
Jacinto Olabe margolari ona zen. Azkenean damaskinatua egiten zuen. Damaskinatzaile moduan ez zen ona, esku soltea zuen eta... Baina pinturarako ez zegoen hemen etorkizunik. Alicia Iturriozi eskolak eman zizkion.

29. Eibarko artistak

- **Erref**: AB-269/020
- **Iraupena**: 0:04:55. **Hasi**: 00:54:08. **Bukatu**: 00:59:03
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Artistak

Laburpena:
Serafinek loreak botatzen dizkio Dunisiri, baina ez dituela bere marrazkiak erakusten leporatzen dio. Eibarren artista asko izan dira: Iraegi, Joxe Kareaga, Paulino Larrañaga, Beorlegi, Iriondo... Garai batean lan asko saltzen ziren, baina gaur egun batere ez. Luis Marcano marrazkilari oso ona zen. Lucas Alberdi eskulturan eta modelatuan ona zen.

30. Eibarren pentsakera politiko desberdinetakoak elkarren lagun

- **Erref**: AB-269/021
- **Iraupena**: 0:03:57. **Hasi**: 00:59:03. **Bukatu**: 01:03:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:
Pentsakera guztietako lagunak izaten zituzten; ohikoa zen. Martiniano Larrañaga falangista zen. Euskararen alde egin izan zuen. Eguren alkatea.

31. Eibarren jaio zen, gurasoak Durangaldekoak zituen

- **Erref**: EIB-027/001
- **Iraupena**: 0:04:13. **Hasi**: 00:00:00. **Bukatu**: 00:04:13
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:
Aurkezpena. Eibarren jaio zen, 1935eko apirilean. Gurasoak kanpotarrak zituen. Aita Axpekoa zen, Irure baserrikoa. Eta ama Apatamonasteriokoa. Aita mutikotan etorri zen Eibarrera eta hemen ezkondu zen. Lau seme-alaba izan zituzten. Aitak eta osabak 'Mirasol' etxea eraiki zuten Legarreko ospitale gainean. Hantxe jaio zen Serafin, eta hantxe egin zituen bere bizitzako lehenengo 17 urteak. Ondoren Zuloagatarren kalean bizi izan ziren.

Transkripzioa
-Hasteko hasteko, lelengo gauzia zure izena, bi apeillido eta noiz jaixotakua zaran.
-Bai, bai. Serafin Basauri Arteaga nok. Milla beratzirehun eta hogeta hamabostian jaixua. Gerria, gerra aurrian, gerria urten baiño urtebete lehenao.
-Eguna?
-Eguna aprillan hogeta beratzixan.
-Eta jaixo Eibarren.
-Jaixo Eibarren, Eibarren ein nintzuan, bai.
-Eta familixia be bai.
-Familixia, anai-arrebak eibartarrak baiña aitta ta ama ez. Aitta Axpekua. Axpe gaur egunian, e, Atxondoko auzo bat, Axpe. Hangua zuan, Irure basarrikua, eta ama Apatakua. Apatamonasterio. Aldamenekua. Ha be Atxondo gaur egunian, bai. Eta aitta ba gaztetan, gaztetan ero mutikotan etorri zuan Eibarrera zera ikastera, ofiziua ikastera eta, bueno ba, hementxe geratu zuan da gero ba amakin ezkondu zittuan. Eta bueno ba lau seme-alaba.
-Eta gurasuak hamen ezautu zien alkar edo?
-Ez, ez, bestela. Ez jakixat ba nik, nun ezautu zian idearik be ez jakat.
-Ama gero etorri zan?
-Ama gero, gero etorri zan, bai. Eta bueno ba ni hantxe jaixo nintzuan; aitta ta tiokin, Tio Luzio, etxia ein juen, Mirasol. Badakik nun dauan? Amaña gaiñian, ospittal gaiñian daok etxe bat, da nere aittak eta tiok eindako etxia dok. Eta haintxe jaixo giñuan danok eta. Hamazazpi urtera arte edo, hamazazpi, hamezortzi urtekin edo jetxiko giñuan behera. Ta gero hemen Zuloaga kalian edo erosi genduan etxia. Hor aldapia ta zera jekan harek eta bueno, ni errez ibiltzen nintzuan han, baiña ama kejau eitten zuan, hamen aldapia eta abar.
-Nahiko goixan dago, ez?
-Bai, bai. Aldapia ta bueno.
-Eurak jasotako etxia zan?
-Bueno, eurak edo igeltsero batzuekin edo.

-Terrenua erosi ta bertan egin?
-Bai, bai, bai.
-Zergaittik han? Lurren bat zeken han edo?
-Ez. Erosi eingo juen han lurren batzuk edo ez jakixat ba nik. Nik horren barri, zela sortu zan asmua idearik be ez jakat. Ni hangua nok, hantxe jaixo nintzuan eta umealdixa, umezarua hantxe ein najuan umezarua ta gazte ein arte, hamasei-hamazazpi urtera arte behintzat hantxe.

32. Umetan Legarren eta Amañako presan jolasean

- **Erref**: EIB-027/002
- **Iraupena**: 0:01:25. **Hasi**: 00:04:13. **Bukatu**: 00:05:38
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Bainuak, errekak eta uretako jolasak

Laburpena:
Umetan Legarre ingurua zen euren jolaslekua. Putsezko baloiekin eta Urkotik behera datorren errekan jolasean. Behin koskortuz gero, Amañako presapera ere joaten ziren igeri egitera. Hantxe ikasi zuen igeri egiten.

Transkripzioa
-Kontauko dostazu zelakua zan Amaña?
-Bueno, Amañako barri askorik ez jakak nik.
-Bueno, zuen ingurua.
-Legarre ingurua, Mirasol eta Legarre, hortxe ibiltzen giñuan gu umiak giñanian. Jolas be eitten genduan Legarren. Kamioiren bat banakaren bat etortzen zanian erretiratzen giñuan, baiña bestela fubolian be kalian eitten genduan. Putzezko pelotak edo papelakin einddako pelotak soka batekin lotuta. Bueno, halaxe ibiltzen giñuan. Ta gero errekia be, Abauntza errekia, Urkotik behera jeisten dana, han be bajauzazen potzu batzuek eta ibiltzen giñuan han. Bueno, gure jolasak eta hantxe eitten genduan. Ta gero nausitxuak einda Amañan, Amañako presapian, nik hantxe ikasi najuan igarixan. Amañako presapian. Igari... flotau, flotau. Flotau, ze bestela igari askorik ezin heikian ein han.
-Txikitxua zan?
-Klaro ba, presapia. Bakarrik salto ein ta, salto ein ta... Baiña ez zuan haundixa, ez.

33. Amaña auzoa eta erreka. Presan igerian ikasten.

- **Erref**: EIB-027/003
- **Iraupena**: 0:02:18. **Hasi**: 00:05:38. **Bukatu**: 00:07:56
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Eraikuntzak eta azpiegiturak
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Bainuak, errekak eta uretako jolasak

Laburpena:
Amañan ez zegoen etxerik. Artegieta (Arteitta) eta Asolaigartza (Asoliartza) baserriak, besterik ez. Etxe bakarra, trenbide ondoko kapatazaren etxea zen. Amañako iturri gainean zegoen. Amañako presa ere hantxe zegoen eta han ibiltzen ziren jolasean, igerian... Bere garairako Ego erreka zikina zetorren. Alfako igerilekua ere ezagutu zuen (gerra aurrean egindakoa), baina bere garairako lehortuta zegoen.

Transkripzioa
-Kontauko destazu inguru hori zelakua zan. Hasi Mekolaetxebarri edo han basarriren bat edo bazeuan, ez?
-Bai, bai.
-Handik Legarretik Amañarakua gitxi gora behera ze zeuan?
-Legarretik Amañarako..., bueno, Amañan Asola-igartza. Han ez euan etxerik, basarrixa zuan.
-Artaitta (Artegieta) basarrixa?
-Hoixe. Artaitta ta. Ba horretxek bixok euazen. Eta gero nere akorduan Amaña onduan jeuan etxe bat. Nik uste juat ha trenbide-zaintzailliandako ero zala.
-Kapataza edo?
-Kapataza ero halako zeozer, bai. Eta haren semia ezautzen juat, gero Alfan ibili zuan biharrian da abar baiña. Amañako itturri gaiñian ero jeuan ha, hantxe inguruan jeuan.
-Eta lehen esandako presapia?
-Bai. Barrenengua. Barrenengo etxe inguruan jeuan, bai. Eta bueno, han igarixan, baiñau eta gero erregatak be eitten genduazen, hartu holako zotz batzuek eta Orio ta Pedreña ta zittuan ordukuak eta bueno. Eta han errekiari jarraittu ta han ibiltzen giñuan errekan.
-Oinddiokan garbixa zeuan?
-Ez, ez, ia zikiña, bai, nahiko zikiña. Nik ezautu najuan beste piszinia, onduan zeuana, baiña siku, han ia ur barik, urik ez zuan sartzen hara.
-Gerra ostian hustu ein zeben?
-Bai.
-[...]?
-Alfana, Alfan zeuan piszinia. Makalarro baiño lehentxuao edo. Barrenian jeuan. Gero handikan ba Isasira.

34. Hezurrak apurtu eta Hipolita hezur-konpontzailea

- **Erref**: EIB-027/004
- **Iraupena**: 0:01:44. **Hasi**: 00:07:56. **Bukatu**: 00:09:40
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Goi mailako ikasketak
- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Medikuak eta sasimedikuak

Laburpena:
Armeria Eskolan ikasi zuen. Etxetik eskolara korrika jaisten zen, saltoka, eta bost minutuan jaisten zen, Legarre gainetik behera. Behin eskumuturra apurtu zuen eta Hipolita hezur-konpontzaileak osatu zion. Eibarko ezagunena bera zen, Isasi kalean bizi zen.

Transkripzioa
-Nere etxetikan eskolara bost miñutuan itten najuan nik, nere etxetik Eskola Armerixara. Bost miñutuan. Saltoka, bueno, goittik behera, bo! Sasoia be sekulakua orduan-ta, bueno, bueno! Eta trenbidia pasau, han salto behetik holako horma bat jeuan ta; horma gaiñera igo, salto ta bueno. Hantxe apurtu najuan; apurtu ez, eskubitxurra soltau jatan. Etara, eskumuturra etara, ta gero zerana Hipolitagana, haxe zuan hazur-konpontzaillia. Harek krik-krak!, halako indar batzuek ein, sartu ta bueno. Aurrera.
-Hipolita esan dozu?
-Hipolita.
-Hazur-konpontzaillia zan?
-Bai. Oso. Isasikua. Isasixa. Hipolita. Ha emakume gogorra zuan, eskuak eta gogorrak... Unguento batzuek ardauakin-ta eitten jittuan. Oin nik ez jakixat nik, ez jakat nik goguan. Baiña haretxekin konpontzen giñuan.
-Medikuakin baiño gehixago?
-Bai, hazurra etarata euanian-ta Hipolitagana. Bestela ba...
-Besterik holakorik bazeuan? Sasi-mediku ta...
-Ez. Hipolita zuan famosia Eibarren.
-Eibartarra?
-Bai, bai, eibartarra. Isasixan jekan. Ni beste bi bider egonda naok eta horretxeaittik jakat nik goguan Hipolita. Joe, bai gizona!

35. Amaña eta Legarreko baserriak

- **Erref**: EIB-027/005
- **Iraupena**: 0:02:53. **Hasi**: 00:09:40. **Bukatu**: 00:12:33
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua

Laburpena:
Amaña inguruan gutxi ibiltzen ziren. Artegieta eta Asolaigartza baserriak zeuden goian, eta Torrekua eta Barrenengua erreka alboan. Legarren baserri bakarra zegoen, Mekola Etxebarri, "Valerianananekoa" (oraingo dorreen azpian zegoen, gutxi gorabehera). Legarren beste etxe eta tailer batzuk ere bazeuden, esate baterako, Ereñaren tailerra. Taberna bat ere bazegoen, Bar Gabiria.

Transkripzioa
-Hor basarrixak eta aittatu dozuz, eta Amañan eta, basarri inguru guzti hori eta zelaixak eta bueno...
-Bai, bai, bai. Ez nintzuan hor zihar ibiltzen, nik etxakat holako idea garbi-garbirik ha zela zeuan. Etxakat idea garbirik, baiña basarri bi egozela bai, Artaitta eta Asolaigartza. Bai, hortxe zittuan.
-Parian Errekonduan hor Torrekua eta...
-Torrekua eta Barrenengua. Horrek behian.
-Oin anbulatorixua ta...
-Bai. Eta bestela ba. Eta Legarren Etxebarri, Valerianan basarrixa. Legarren bertan, bertan-bertan jeuan. Hi ez haiz akordauko, bueno, hik ikusi be ez, ikusi be ez. Bai, hori jeuan, zela esango duat ba nik...
-Oin garaje hori dauan tokixan, gutxi gorabehera?

-Ez. Hori jeuan, nola esango duat ba nik, horrek torre haundixok badauaz ba? Horrek baiño honutzatxuao. Honutzatxuao jeuan, basarrixa zeuan, basarrixa, kale-kalian, kale-basarrixa zuan. Eta horkua zuan Alfako Etxebarri, Arriola, Arriola ta horkuak zittuan. Etxakixat Valeriana ze izango zan etxe bardiña, tia edo, etxakixat, baiña zeoze harekin bajekan zerikusixa. Bajekan, bai.
-Eta Legarren beste etxerik ez euan? Basarri hori ta...?
-Etxiak bai. Eta zeran taillera, Ereñan taillerra. Ereña, ointsuan hil dok ba hau Beorlegi, horren suiñak jekan. Ereña y Gisasola. Gero horrek laga ein juen hori tailler hori eta joan zittuan, ein juen barrixa Otolan. Horren taillerra jeuan eta horren gaiñian bajeuazen etxe pare bat bai behintzat. Eta gero akordatzen jatak, tabernia jeuan, Bar Gabiria, eta akordatzen jatak halako dibujoren bat edo zer bat "Hau dek esnea!" edo ipintzen juan, porroittikan eraten edo, botatik edo halako zeoze, bai.

36. Arto-bizarra erretzen 12 urterekin

- **Erref**: EIB-027/006
- **Iraupena**: 0:01:55. **Hasi**: 00:12:33. **Bukatu**: 00:14:28
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako kontuak
- Ohiturak eta bizimodua » Bizioak

Laburpena:
Legarre inguruan ibiltzen ziren jolasean, askotan txapekin karrerak egiten. Arto-bizarra erretzera ere joaten ziren. 10-12 urtetik aurrera, umeak erretzen hasten ziren: arto-bizarrak, Caliqueñoak, Idealak... Arto-bizarra hartu, ahal bazen lehortu, paperean jarri eta erre.

Transkripzioa
-Tabernia jeuan hor eta etxiak be bai, Legarre gaiñian ia hasitta jeuazen. Bat lelengo etxia ta haren ataixan eitten genduan jolas, han ibiltzen giñuan jolasian karrerak eitten. Tapak, botilla-tapekin, txapekin. Ipiñi han masilliakin, kristalakin-da Berrendero-ta, orduko ziklistak. Nik irabazitta, metak eta ipinitta ta, bueno. Denpora... luzaruan, hantxe ibiltzen giñuan. Arto-bizarra erre ta. Arto-bizarra. Arto-bizarra erre ein biha dok hori, e, jo! Ene-ene-ene! Bai, ba.
-Orduan behin hamabi urtekin edo ze izaten zan, ia puxkat koskortzen hasitta jentia erretzen hasten zan?
-Bai, bai, bai. Hamabi bat urtekin-da bai. Hoixe. Erre be... Ta baitta kalikaiñuak be bai, eta Idealak, Idealak, tabako negargarri bat, eta hari be txupada batzuk einddakuak gaittuk, bai. Ba ni hantxe Legarren.
-Arto-bizarra bertan hartu eta zelan izaten zan?
-Ze esango deuat ba nik, mutil, zelakua zan be. Zigarro-papelakin batu ta arto-bizarra. Hik badakik arto-bizarra zelakua dan.
-Zuzenian hartu ta...
-Ta erre.
-Ez dauka sikatu biharrik?
-Honbre, sikatuta hobe, sikatuta hobe umela baiño.

37. Frontoizarreko eskola

- **Erref**: EIB-027/007
- **Iraupena**: 0:06:23. **Hasi**: 00:14:28. **Bukatu**: 00:20:51
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak
- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:
Ume-umetan ikasi zuen irakurtzen, amaren laguntzarekin, etxean. Lehenengo eskola Udaletxeko mojetan izan zen. Gero zazpi-bederatzi urte bitartean, Frontoizarreko eskolan ibili zen, eskola nazionalean. Horixe zen Eibarko eskola nagusia 1940 hamarkadan. Maisuetako bat, mantxu bat, falangista zen eta instrukzioak egiten zituzten jolastokian. Gerraosteko sasoirik gogorrena bizi izan zuen eskolan. Oso diru gutxi zegoen. Arropa zahar-zaharrekin ume guztiak. Hotz ere izugarri egiten zuen, kandelak edonon.

Transkripzioa
-Eskolan ibili nintzuan lelengo-lelengo mojetan. Bueno, amak erakutsi estan neri irakurtzen eskolara joan baiño lehen. Letrak eta ezautu ta horrek banekixazan-da. Eskolan ba lelengo udaletxian jeuan mojak, honek ospittaleko mojak eken klasia ta haratxe, haratxe lelengo. Eta gero zazpi-zortzi bat urtekin ero Frontoi Zaharrera. Ero lehenao, sei bat urtekin igual. Eta Frontoi Zaharrian beratzi urtera arte, ta gero fraillietan. Eta Frontoi Zaharreko rekuerduak eta jakaraz, bueno. Orduan sasoia zuan Fumanchun pelikulena zuan. Eta Jose Kareagak eta, artistia zuan, Jose Kareaga be ibili zuan frontoi zaharrian, ta ultze batekin Fumanchuren dibujuak eitten jittuan losetan, Frontoi Zaharreko losetan, eta makiña bat halako dibujo eta egongo zittuan han, bai.
-Frontoi Zaharra zan Eibarko eskola nazionala?
-Bai. Eskola nazionala, bai.
-Besterik ez euan gerraostian?
-Ez. Haxe. Igual behealdian egongo zuan igual besteren bat baiña. Ni Eibar eta nere barrixua zuan hau goi partia ta behian ze pasatzen zan idearik pe ez. Benetan, e!
-Eta Frontoi Zaharrian zer zeuan, eskolak bakarrik ala zeozer gehixago zeuan?
-Frontoi zaharrian? Frontoia edarra ta eskolia. Hori be ezautuko zeuan?
-Hutsik bai.
-Ba hantxe. Ta gero ba maixuak bat jeuan mantxua, akordatzen jatak ha, falangistia zuan, eta ibiltzen giñuan errekreuan-ta instruziñua ez baiña bai, halako zeoze. Nik goguan dakatena dok eta hau etxatak sekula ahaztuko: “Venga, el que hace la instrucción Jefe de Centuria”. Nik ez nekixan zer zan be, boluntarixo han joan nintzuan instruziñua eittera. “Tú no vales, tú no tienes espíritu militar, tú fuera!” Bota ein nindduan, bueno, bale. Horretarako be etxuat... Bai, halako giruan bizi giñuan.
-Zuri tokau jatzun eskolia sasoirik txarrenian, ez?
-Bai. Gu ibiltzen giñuan, benetan, e!, oso... Eibar eta eibartarrok giñuan oso jente pobria giñuaken. Gu akordauta bakarrik zela ibiltzen giñan jantzitta ta, pelikula italianuak, posgerrako pelikula italianuak, halatxe, jota... Bueno, abarketa zarrekin, edozein modutan. Eta hotza, kandelak eitten zittuan orduan, kandelak baiña zelakuak, e! Zelakuak baiña! Gaur egunian izotzik ikusi be etxuau eitten. Orduan bai, e! Jo!

-Eskolan eta etxian eta...
-Danian izotz-kandelak. Negua ta gogorra izaten zuan. Baiña bueno, ondo.
-Eta bestela gainñera ez bakarrik hotza eta diru faltia; bestela be egoera politiko eta soziala be gogorra, justo berrogeta bi-berrogeta hiru...
-Bai, bai, bai. Gogorra zuan bai.
-Sasoirik gogorrena.
-Akordatzen jatak, ni hortikan sekula ez nok ibili, holan falangisten, batzuek ibili zittuan baiña gorrixen semiak pe, falangista jantzitta etxakixat ze kanpamentora ta. Sekula ez nok joan halako festetara. Baiña gero etxian be aitta ta oso..., halako haizerik emon be ez, e.
-Eskolan esan dozu maixua be falangistia zala, ez?
-Bai. Bat. Bat zuan halakua, horrek istruziñuak eta eitten zittuana.
-Edukaziñua be bide horretatik joaten zan?
-Bai zera. Orduan ez, ez. Frontoi Zaharrian? Edukaziñua ta gehixao fraillietan bai. Han be bajeauzen falangistak, e. Baiña ez. Pazientzia bako maixuak bai. Neri batek, ez najetsan ulertzen, ezin najuan entendidu eta hi!, desespereuta jota belarrittik pe haginka ein jestan desesperauta gizonak. Bueno hi, ze eingo dotsak /eingotsak/ ba. Pazientzia bako jentia bai baiña bestela ez. Bat jeuan ha falangistia ta beti be instruziñua eraitten-ta ibiltzen zana, ezta. Baiña bestela ez.
-Zeintzuk zian frontoi zaharreko maixuak? Izenak eta gogoratzen dozuz?
-Ni bat, Berasategi, “Zegama”. Baiña eibartarra zuan ha, eibartarra ta euskalduna. Bueno, etxakixat eibartarra ala zegamarra zan, “Zegama” esaten [jetsen]. Baiña ha ez zuan halakua, e, tipo lasaia ta bueno.
-Eta eskolia zelakua zan, ume guztiak batera edo adiñaren arabera?
-Danetik.
-Dexente izango ziñazien.
-Bai, bai, bai. Nik, akordatzen jatak Tito, Tito Ormaetxea, mutil bizixa zuan eta maixo batekin hasarretu zuan ta “cabrón!” esan jetsan da harek hartu juan blastikua harek. Joe, blastikua baiña sekulakua. Eta hori zuan gure... Frontoi Zaharreko ideak edo. Nik dakaten rekuerduak horretxek dittuk, bai.

38. Isasiko Corazonistak

- **Erref**: EIB-027/008
- **Iraupena**: 0:04:11. **Hasi**: 00:20:51. **Bukatu**: 00:25:02
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Fraideak

Laburpena:
Frontoizarrean 2 urtez ikasi ondoren, amak fraideetara bidali zuen, Isasiko Corazonisten ikastetxera (gaur egun La Salle). Eskola nazionalekin alderatuta, fraideetan irakasle hobeak zeuden eta gehiago ikasten zen. Diziplina gehiago zegoen. Eibarko ume asko joaten ziren bertara, gurasoek sakrifizio txikia eginda. Legarren bizi zenez, zuzen-zuzenean jaisten zen eskolara.

Transkripzioa
-Eta gero ba handikan gurasuak-eta Frontoi Zaharrian baiño fraillietan gehixao ikasiko dozu ta, bueno, fraillietara.
-Ze fraille zien orduan?
-"Sagrado Corazón".
-Korazonistak?
-Bai. Korazonistak ez zittuan, "del Sagrado Corazón". Korazonistak

"Corazón de María" eta hainbeste bihotz daozak hor tartian, ez jakixat ba nik zeiñenak zian. "Sagrado Corazón; de Jesús" izango zuan.
-Gustora joaten ziñan hara?
-Bai, bai. Eta, honbre, mutil saiatua nitzuan, eta ondo, gustora. Baiña han lelengo don Jesus jeuan bat, fraille; ha beti ibiltzen zuan normal jantzitta, ez jekan sotanarik eta. Gorputz nahiko deformia jekan, txikitxo bat. Don Jesus, sinpatikua zuan. Eta lelengo harekin, eta gero bigarren klase batera don Bernardino edo zuan, jo, ha zuan falangistia! Buuu! Akordatzen jatak, ez jakixat nik ze poesia ikasi bihar zan edo ta, España ta "La Patria" ta nok daki zertzuek. Eta, jo, bueno, demaseko notia ipini jestan. Ni pozago joan nintzuan etxera ta ixa matraillakua aittak: “Zer darabik baiña, zer, zer dok hori!? Ze erakusten detsue baiña zueri!?” Bai, bai, bai. Eta ni, ene! Gauza on bat ein nebalakuan, poesiak ikasi ta, joe, errezitau najetsan aittari ta, joe, bueno, hasarre, hasarre jarri jatan, bai. Girua zuan halakua, eta girua zuan edozein fraille kolegixotan zeuana; halakua zuan.
-Alde haundixa zeuan Frontoi Zaharretik frailletara?
-Bai, bai. Eskolan eta benetan ganora gehixao jeuan fraillietan bestian baiño. Disziplinia...
-Eta ikasliak be...
-Bai, bai. Honbre, nere gurasuak be orduan seguru asko sakrifiziotxo bat einda bialduko nindduen hara. Seguru. Eta gero jente klasia be diferentia zuan. Han fraillietan ba danetik, e, danetik, baiña bueno, Eibarko burgeskumak eta danak joaten zittuan haratxe, ez jeuan besterik. Danetik. Oso popularra zuan ha. Bai.
-Oingo edifizio berdiña zan?
-Bai. Jose Antonio Gisasola zuan hori ein ebana.
-Indianoren bat edo?
-Indianoren bat, bai. Baiña nik beti ezautu izan juat hori halatxe. Etxetikan fraillietara trenbidia pasau ta Makalarrotik taka-taka-taka kaskara bat. Bai. Ez jeuan beste biderik, hi, bueltia emoten ez hitzan ibiliko, hortitxikan ras!, zuzen-zuzenian.
-Zubixa nun zeuan? Errekia nun pasatzen zenduen?
-Ez jakat akorduan.
-Makalarro inguruan izango zan?
-Bai, bai.
-Bestela Torrekuan edo.
-Gero pasatzen dana dok Alfak pe ordurako in jittuan bere zerak eta nik ez jakixat zubirik... Bai, egongo zuan hor, hor zubixa egongo zuan. Ta gero Alfa errekian terrenuak irabazten joan ahala, ba ia zubixan ideia galduta.

39. Armeria Eskolak izen handia zuen eta inguruko herri guztietako ikasleak biltzen zituen

- **Erref**: EIB-027/009
- **Iraupena**: 0:02:58. **Hasi**: 00:25:02. **Bukatu**: 00:28:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Goi mailako ikasketak

Laburpena:
<p>Fraideetako ikasketak amaitu ondoren, 12-13 urterekin Armeria Eskolara joan zen. Ordurako, 12 urteko umeak erdi-gizonak ziren; asko eta asko lanean hasita, ordurako. Bere ikaskideen artean, Jose Etxeberria, Pedro Laka...

Ikastetxeak izen handia zeukan eta inguruko herri guztietako ikasleak etortzen ziren: Durango, Mallabia, Ermua, Elgoibar, Elgeta... baita urrunagotik ere (Deba, Zarautz...). Mekanikako eskola zen eta tailerreko kontuak ikasten zituzten. Erlijio-eskolak ere izaten ziren Armeria Eskolan. Don Jose eta Don Anas ziren irakasleak. Zigorrak igandeetan izaten ziren.

40. Armeria eskolako ikasketak: kalkuloa, fisika, matematika... eta batez ere, dibujoa eta eskulana

- **Erref**: EIB-027/010
- **Iraupena**: 0:02:30. **Hasi**: 00:28:00. **Bukatu**: 00:30:30
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Goi mailako ikasketak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Ikasgaiak eta ikasmateriala

Laburpena:
Armeria eskolan denetik ikasten zen: matematika, fisika, kimika, kalkulua... batez ere kalkulua. Eta denen gainetik, egun erdi, tailerra eta marrazketa. Tailerrean lehenengo ikasten zena lima zen. Eskulan asko eta politak egiten ziren. Limak laguntzen zuen eskua hartzen. Lan gehiena eskuz egiten zen, eta eskua behar zen denerako. Makinak erabiltzen ere ikasten zen, tornuak, fresadorak... Garai hartan ez zegoen arazorik lana aurkitzeko. Armeria Eskolako guztiak hasten ziren lanean.

41. Armeria Eskolan ere erregimeneko giroa

- **Erref**: EIB-027/011
- **Iraupena**: 0:01:40. **Hasi**: 00:30:30. **Bukatu**: 00:32:10
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Goi mailako ikasketak
- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:
Armeria Eskolan ere erregimeneko giroa zegoen, giro frankista. Formatu, firme jarri, besoa altxatu... Orduan garaian ez zioten garrantzirik ematen, baina gerora konturatu da horretaz.

42. 17 urterekin GAC lantegian lanean

- **Erref**: EIB-027/012
- **Iraupena**: 0:00:45. **Hasi**: 00:32:10. **Bukatu**: 00:32:55
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:
Armeria Eskolako ikasketak bukatuta, 17 urterekin, GAC lantegian hasi zen lanean. Eulogio Garate zen burua, sasoi hartan. Oso pertsona handia zen, izaeraz, heziketaz...

43. Frontoizarreko frontoia

- **Erref**: EIB-027/013
- **Iraupena**: 0:02:15. **Hasi**: 00:32:55. **Bukatu**: 00:35:10
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak
- Aisia » Kirola » Pilota
- Aisia » Kirola » Futbola

Laburpena:
Eibarko frontoi nagusia Frontoizarra zen. Hantxe jokatzen zuten umerik gehienek. Eta futbolean egiteko, Txantxazelaian. Zazpi umeko taldeak egiten zituzten, ez zegoen gehiagorako tokirik. Ipurua gero egin zuten. Frontoizarra frontoi handia zen; puntistek ere bertan entrenatzen zuten. Eibarren batez ere eskuz jokatzen zen.

44. Migel Gallastegiren sasoia

- **Erref**: EIB-027/014
- **Iraupena**: 0:04:10. **Hasi**: 00:35:10. **Bukatu**: 00:39:20
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kirola » Pilota

Laburpena:
Gazte denboran, Gallastegiren sasoirik onena bizi izan zuten, 1945-1955 bitartean. Eibartarrek asko miresten zuten Migel Gallastegi. Atanistak eta Akarregizaleak ere baziren, baina Eibarren Gallastegizaleak ziren gehienak. Gallastegi oso profesionala izan zen, asko zaintzen zen, bere garaiko beste guztiak baino askoz gehiago. Gizon jatorra eta dotorea, gainera; oso pilotari maitea izan zen Eibarren. Frontoira joateko dirurik ez zuten, gehienetan, baina asko jarraitzen zituzten Gallastegiren partiduak. Gallastegiren besagaina izugarria zen, eta ebaki ere indar handiz egiten zuen. Gallastegiren entrenamendurik handiena mendia zen, mendian ibiltzea.

45. Gaztetan pilotan eta futbolean

- **Erref**: EIB-027/015
- **Iraupena**: 0:02:30. **Hasi**: 00:39:20. **Bukatu**: 00:41:50
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak
- Aisia » Kirola » Pilota
- Aisia » Kirola » Futbola

Laburpena:
Gazte denboran futbola eta pilota ziren zaletasun handienak. Pilotan "fueraka" (barruka) eta "argi-ibilika" (pilota elkarri botaz) jarduten zuten. Fraideen jolastokian ibiltzen ziren futbolean. Eta Eskola Armerian ere egiten zuten. Lagunen artean onena Eneko Arieta izan zen, durangarra. Futboletan, pilotan, igerian... onena zen denean. Athleticen jokatu zuen, aurrelari.

46. Eibarko futbolari ezagunak: Errasti, Mugerza, Sarasketa...

- **Erref**: EIB-027/016
- **Iraupena**: 0:01:40. **Hasi**: 00:41:50. **Bukatu**: 00:43:30
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kirola » Futbola

Laburpena:
Eibarren izan dira futbolari profesionalak. Gerra aurrean, Ziriako Errasti, Etxeberria eta Mugerza.... Gerraosteko lehenengoa Jose Sarasketa izan zen, profesional izandako lehenengoa. Ondoren, Enrike Sarasketa, bere anaia. Gerotxoago Adolfo Sarasketa, Realean ibilitakoa, eta Alberto Albistegi. Jokalari onak; Beti Gazte kuadrillakoak ziren.

47. Eibarren Athleticzaleak nagusi

- **Erref**: EIB-027/017
- **Iraupena**: 0:02:15. **Hasi**: 00:43:30. **Bukatu**: 00:45:45
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kirola » Futbola

Laburpena:
Orduan sasoian, 1940-1950 inguruan, Eibarren Athleticzaleak ziren gehienak. Reala gero etorri zen (Adolfo Sarasketa joan zenean). Gainera, Athletic punta-puntan zebilen kopak irabazten, eta Reala beherago, eta Athleticek jarraitzaile gehiago zituen. Donostiara egin zuen lehenengo bisitaldia, 15 urte ingururekin, Realaren partidu bat ikusteko izan zen.

48. Ipurua futbol zelaia, S.D. Eibar eta Elgoibar

- **Erref**: EIB-027/018
- **Iraupena**: 0:03:00. **Hasi**: 00:45:45. **Bukatu**: 00:48:45
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak
- Aisia » Kirola » Futbola
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Herriaren nortasuna

Laburpena:
Ipuruako futbol zelaia inauguratu zuten egunean hantxe egon zen, Ipuruan. Eibar-Elgoibar izan zen. Herri bien artean muturka ibiltzen ziren. Benetako borrokak izaten ziren zaleen artean. Elgoibarrera tren espezialetan joaten ziren. Beste herri batzuetara ere joaten ziren kamioietan. Denborak aurrera egin ahala, Eibarrek gora egin zuen eta Elgoibarrek behera. Aitak ez zion lagatzen zinera joaten, tuberkulosiaren beldur, eta futbolera bidaltzen zuen, "aire librian" zelako.

49. Ipuruako zelaia gerrako hondarren gainean eraikia

- **Erref**: EIB-027/019
- **Iraupena**: 0:00:30. **Hasi**: 00:48:45. **Bukatu**: 00:49:15
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Eraikuntzak eta azpiegiturak
- Aisia » Kirola » Futbola

Laburpena:
Ipuruako futbol zelaia gerrako hondarren gainean eraiki zen. Gerran Eibarren jausitako etxe guztien hondarrak eraman ziren bertara.

50. Franco Eibarrera etorri zenekoa

- **Erref**: EIB-027/020
- **Iraupena**: 0:00:45. **Hasi**: 00:49:15. **Bukatu**: 00:50:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

Laburpena:
Franco Eibarrera etorri zeneko eguna ondo gogoan dauka. Eibarko frankistak pozik. Umeak kalean, jai-giroan.

51. Umeak auzoka banatzen ziren: Legarrekoak, Untzagakoak, Urkizukoak...

- **Erref**: EIB-027/021
- **Iraupena**: 0:03:45. **Hasi**: 00:50:00. **Bukatu**: 00:53:45
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana

Laburpena:
Birjiñape ingurua ez du gogoratzen. Orduko umeak auzoka ibiltzen ziren: Untzagakoak, Legarrekoak, Estazio ingurukoak, Urkuzukoak... Estazio kalekoak erdaldunagoak ziren; Urkizu ingurukoak euskaldunagoak; Legarrekoak "baserritarragoak". Laguntalde bakoitza bere inguruan ibiltzen zen, eta besteekin hartu-emanik izan gabe. Borrokak ere izaten ziren, ordua eta lekua ipini, eta umeen arteko borrokak.

52. Gerran Eibar txiki-txiki eginda geratu zen

- **Erref**: EIB-027/023
- **Iraupena**: 0:02:20. **Hasi**: 00:54:15. **Bukatu**: 00:56:35
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939)
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Gerratik itzulera

Laburpena:
Eibarko erdi inguru guztia apurtuta geratu zen gerran. Aita Bilbora joan zen lanera, armamentuan, eta Serafin Apatamonasteriora joan zen amarekin eta senideekin. Eibarrera itzultzean, Eibar guztia txiki-txiki eginda zegoen: Errebal, Barrenkale... Ondo gogaratzen ditu eskonbro artean egiten ziren prozesioak. Umeak obra-hondakin artean ibiltzen ziren. Urteak pasa zituen Eibarrek horrela. Serafinen jaiotetxea eta auzoa, Legarre, hobeto zeuden; gerrak ez zuen eragin zuzenik izan.

53. Mario "Sopletista" eta "Legarre"

- **Erref**: EIB-027/024
- **Iraupena**: 0:01:35. **Hasi**: 00:56:35. **Bukatu**: 00:58:10
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Eraikuntzak eta azpiegiturak
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:
Legarren bazen beste etxe txiki bat, Mario "Sopletistia"rena. Trenbide ondoan zegoen, Untzagatik trenbidea pasa eta lehenengo etxea ezkerretara. Maria "Legarre" zen bertakoa. Beharbada, horixe zen antzinako Legarre baserria.

54. Legarreko ospitalea eta Amañako antituberkulosoa

- **Erref**: EIB-027/026
- **Iraupena**: 0:03:06. **Hasi**: 00:58:54. **Bukatu**: 01:02:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Gaixotasunak
- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Osasun-zentroak

Laburpena:
Legarren ospitalea zegoen, kapera txiki batekin, eta Amañara bidean, Antituberkulosoa. Legarreko ospitale gainean beste etxetxo txiki bat ere bazegoen, baina bere sasoirako erdi-hutsik zegoen. Legarreko ospitaleko kaperan mezak ematen ziren. Ospitale izena izan arren, ez zen benetako ospitalea, erresidentzia baizik, berez moldatu ezin zitekeen jendea zaintzeko egoitza bat. Benetako ospitalea Amañakoa zen, Antituberkulosoa. Gerra garaian eta ostean epidemia larria zegoen. Baita aurretik ere. Izan ere, gerra aurrean eraikitako egoitza zen.

55. Giro politikoa, sozialismoa, mantendu egin zen sasoian

- **Erref**: EIB-028/001
- **Iraupena**: 0:02:45. **Hasi**: 00:00:00. **Bukatu**: 00:02:45
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco

Laburpena:
Bere etxean ere giro politikoa ezagutu zuen. Aita eta lagunak berriketan

ibiltzen ziren. Legarre inguruan denak ziren gorriak. Bere aita ez zegoen afiliatuta, baina UGTkoa zen eta sozialista. Aitak egun guztia pasatzen zuen irratia entzuten, belarria pegatuta. Radio Moscú eta Radio París entzuten zuten. Lehenengo urteetan beldurra zen nagusi, baina beti ari ziren pentsatzen "bueltia etorriko dok". Batez ere, uste zen gerra mundiala bukatzean, aliatuek Franco bota egingo zutela. Gerrak eta frankismoak ez zuten erabat ito Eibarko mugimendu politikoa.

56. Gerraostean greba politikoa

- **Erref**: EIB-028/002
- **Iraupena**: 0:04:05. **Hasi**: 00:02:45. **Bukatu**: 00:06:50
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco
- Ekonomia eta industria » Langileen arteko harremana eta langile-mugimenduak

Laburpena:
Gerraostean greba politiko handi bat ere izan zen. ELA, UGT eta denek hartu zuten parte. Frankismoak ez zuen erabat ito langile mugimendua. Klandestinitatean, baina lanean jarraitu zuten, neurri txiki-txikian bazen ere. Gerra mundiala amaitu zenean, etsipen sentimendua nagusitu zen. Ordura arte bazegoen esperantza txiki bat, baina handik aurrera gutxi. 1950eko hamarkadan ez zen egon mugimendurik. Julio Sarasua izan zen bakarretakoa, hainbat aldiz kartzelaratu zutena.

57. 50 hamarkada erresistentzia txikiko garaia

- **Erref**: EIB-028/004
- **Iraupena**: 0:02:30. **Hasi**: 00:07:00. **Bukatu**: 00:09:30
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Politika » Gerra aurrea » 1931-1936: II. Errepublika

Laburpena:
1950 hamarkadan oso erresistentzia txikia izan zen. 1960 inguruan hasi zen zer edo zer. Etsipen garai handia egon zen. Euskara aldetik ere, beherakada handia izan zen.. Transmisioa eten egin zen, baita familia abertzaleetan ere. Hori ere kritikatu egin behar da. Francok eta erregimenak kalte handiak egin zuen, baina etxe barruan ere erabilera eta transmisioa eten egin zen.

58. Familiako eta lagunen arteko giro euskaltzalea

- **Erref**: EIB-028/005
- **Iraupena**: 0:03:55. **Hasi**: 00:09:30. **Bukatu**: 00:13:25
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak » Abertzaleak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Ikastolak

Laburpena:
Etxean ere giro politiko eta euskaltzalea ezagutu zuen. Aita sozialista zen eta euskalduna; ama abertzaleagoa eta euskaltzaleagoa. Etxean euskarazko liburu bat zeukan amak, eta liburu horrek eragin handi-handia izan zuen Serafinengan. Batez ere Arrese Beitiaren "Ama euskerearen azken agurrak" olerkiak hunkitu zuen, eta horrek piztu zuen euskaltzaletasuna bere barruan. Lagunen artean giro euskalduna zegoen eta euskaraz egiten zuten. Eskolan arazoak izaten zituzten, baina ez kalean, ez lanean, ez zegoen arazorik euskaraz aritzeko.

59. Sabino Aranaren berri

- **Erref**: EIB-028/006
- **Iraupena**: 0:01:55. **Hasi**: 00:13:25. **Bukatu**: 00:15:20
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak » Sozialistak
- Politika » Jarrera politikoak » Abertzaleak

Laburpena:
Amarengandik euskaltzaletasuna jaso zuen. Aitak, berriz, beste "heroi" batzuk zituen: Vesteiro, De los Ríos, Prieto... Jose Antonio Agirre ere gizon ona zela esaten zuen aitak. Amak Sabino Aranaren berri eman zion, baina Serafin ez da sekula sabinozalea izan. Onartzen du euskarari emandako kutsu politikoa, baina ez zaio gustatu bere izaera.

60. Juanito San Martin izan zuen gidari. EKIN sortu zuten.

- **Erref**: EIB-028/007
- **Iraupena**: 0:06:10. **Hasi**: 00:15:20. **Bukatu**: 00:21:30
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Ikastolak

Laburpena:
Euskararen munduan, batez ere, Juanito San Martinen eskutik sartu zen. Klub Deportiboan taldetxo bat sortu zuen San Martinek, mendirako zaletasuna ardatz hartuta. Mendia eta politika oso lotuta zeuden garai hartan. Mugimendu horretan sartu zen Serafin Basauri 1953 inguruan, hemezortzi urte ingururekin. Gerora, Klub Deportiboan euskarazko klaseak ematen hasi zen, Serafin bera, Imanol Laspiurrekin batera, baina oraindik ere politikan sartu barik. Ondoren, EKIN sortu zen, elkarte politiko-kultural bat. Juan San Martinek ere izan zuen harremanen bat eurekin eta euskal kultura bultzatzeko eta zabaltzeko zerbait egiten hasi behar zela pentsatu zuten. EKINeko buruen artean Alfontso Irigoien zegoen, eta sarritan elkartzen ziren Eibarren. Batez ere gai kulturalak lantzen zituzten: historia, fueroak,... Hori Klub Deportibotik kanpo egiten zuten, erdi-ezkutuan, Itziartarrak tabernan. Hantxe elkartu ziren Eibarko mugimendu euskaltzaleko sustatzaile nagusiak: Juan San Martin, Imanol Laspiur, Javier Zubiaurre, Izagirre eta Serafin bera (denetan gazteena).

61. EGI lehenengo, ETA ondoren

- **Erref**: EIB-028/008
- **Iraupena**: 0:03:40. **Hasi**: 00:21:30. **Bukatu**: 00:25:10
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak » Abertzaleak

Laburpena:
Une batetik aurrera, konpromiso politiko handiagoa hartzeko ordua heldu zen eta klandestinitatean lanean hasi ziren, Juan San Martin, Imanol Laspiur eta Serafin Basauri. Ordurako, EKIN eta EGI elkartuta zeuden eta EGI zen talde berria (EAJ-PNV azpian). Taldeko kide batzuk, baina, EAJrekin zituzten arazoak eta konponezinak tarteko, banatu egin ziren eta ETA sortu zuten, 1958. urtean; Txillardegi eta Madariaga ziren buru nabarmenenak. ETAren inguruan klandestinitateko arau estuak sortu ziren. Bakoitzak bere talde txikia zeukan, baina ez zen sekula izenik aipatzen, eta dena oso ixilpean gordetzen zen. Juan San Martinek nahiko azkar baztertu zuen bide hori.

62. Tertuliak Eibarko Klub Deportiboan

- **Erref**: EIB-028/009
- **Iraupena**: 0:04:00. **Hasi**: 00:25:10. **Bukatu**: 00:29:10
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Aisia » Kultura » Beste adierazbide batzuk

Laburpena:
Igande goiz guztietan ikastaroak ematen zituen Deban, Arrasaten... beti politikako kontuak. Larunbat arratsaldeetan, berriz, Klub Deportiboko tertuliak izaten ziren: Imanol Laspiur, Juan San Martin, Santi Arizmendiarrieta, Paulino Larrañaga, Bittor Kapanaga... Bakoitzak bere paperak eta kontuak eramaten zituen eta ordu txikiak arte egoten ziren berriketan. Santi Arizmendiarrietak, esate baterako, Toribio Etxebarriaren gorabeherak kontatzen zituen. Juan San Martinek ere beti zuen zer kontatu. 1955-1960 bitartean izan zen, batez ere.

63. Euskara eta euskal mundua hobetu, klandestinitatean

- **Erref**: EIB-028/010
- **Iraupena**: 0:01:10. **Hasi**: 00:29:10. **Bukatu**: 00:30:20
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Ikastolak
- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:
Klandestinitatean sartu zirenean oso zail ikusten zuten orduko egoera aldatzea, baina bai uste zuten euren borrokarekin euskara eta euskal mundua hobetzeko aukera egongo zela. Talde hartako hiru pertsonaia nagusien artean (Basauri, Laspiur eta San Martin), euskarak eta hizkuntzak toki handia bete

izan du beti, horixe zen giltza. "Zer lortuko juagu? Burrukan egin, behintzat!"

64. 1968. urtea, aldaketa sasoia

- **Erref**: EIB-028/011
- **Iraupena**: 0:05:15. **Hasi**: 00:30:20. **Bukatu**: 00:35:35
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Ikastolak

Laburpena:
1968. urtean sekulako aldaketa gertatu zen. Dena zegoen irakiten: Parisko iraultza, Pragakoa... Euskara batua ere orduan jaio zen. 1968. urtean dena zegoen irakiten. Ermuan ere kongresu handi bat izan zen eta Serafin egon zen antolatzaile. Torrealdai, Aresti eta beste hainbat etorri ziren. Aresti oso pertsona apasionatua zen. Laspiurrek ere ponentzia bat aurkeztu zuen. Laspiur klasikoa zen irizpideei zegokionez; San Martin aurrerakoiagoa. Euskara batuaren mugimenduarekin batera hasi zen Rikardo Arregi bere alfabetatzen ideiekin. Rikardo Arregi benetako liderra zen. Haren heriotza sekulako galera izan zen denentzat. Pertsona karismaduna, argia, praktikoa... jendea "eraman" egiten zuen.

65. ETAko kide egin zen

- **Erref**: EIB-028/013
- **Iraupena**: 0:01:45. **Hasi**: 00:35:45. **Bukatu**: 00:37:30
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Ikastolak

Laburpena:
1950. hamarkada amaieran ikastaroak ematen ibili zen klandestinitatean; ikastaro politikoak. Hitzaldien ostean, fitxajeak egiteko ordua heltzen zen, konpromisoa eskatzekoa: ETA barruan sartu eta Euskal Herriaren alde zerbait egitekoa. Garai hartan Zabalkunde adarraren arduradun jarri zuten (propaganda kontuak); berak nahiago zuen kultura alorreko lana. Donostian paperak jaso eta Eibar inguruan banatzen zuen.

66. Euskaltzaindiaren biltzarra Eibarren

- **Erref**: EIB-028/014
- **Iraupena**: 0:02:40. **Hasi**: 00:37:30. **Bukatu**: 00:40:10
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Ikastolak
- Politika » Politika eta Franco
- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:
1959. urtean Euskal Kongresua egin zen Eibarren. Oso ekitaldi ederra izan zen, euskara kalera ateratzeko urrats handia izan zelako: antzerkiak, olerkiak,... Udaletxean Euskaltzaindiaren biltzarra egin zen eta San Martinek ponentzia bat aurkeztu zuen Juan Antonio Mogelen inguruan. Laspiur, San Martin, Zubiaurre eta Basauri izan ziren ekitaldia antolatzen ibili zirenak, beste lagun batzuekin batera. Udalaren jarrera ere ona izan zen. Esteban Eguren zen alkate eta euskaraz egin zuen hitzaldia. Aurreko alkateak baino askoz herrikoiagoa eta euskaldunagoa zen. Gipuzkoako bertsolari txapelketa ere antolatu zen, Manuel Olaizola Uztapidek irabazi zuena. Francoren sasoian horrelako ekitaldi bat antolatzea sekulako arrakasta izan zen eta mugarri izan zen Eibarko eta Euskal Herriko mugimendu euskaltzalean.

67. ETA 60ko hamarkadan

- **Erref**: EIB-028/015
- **Iraupena**: 0:06:50. **Hasi**: 00:40:10. **Bukatu**: 00:47:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Politika » Politika eta Franco

Laburpena:
1960. urtean ezkondu egin zen, eta urtebete geroago kartzelan sartu zuten. 1961eko uztailaren 18an ekitaldi handia antolatu zuten agintariek altxamenduaren 25. urteurrena ospatzeko. ETAk erabaki zuen ekintzaren bat egin behar zuela Donostian: banderak erretzea eta Donostiara zihoan tren berezi bat (falangistekin) bere bidetik ateratzea. Horren erantzun modura, ETAko kide mordoa atxilotu zituzten. Serafinek alde egin zuen Logroñora emaztearekin batera (haurdun zegoela), baina hantxe harrapatu zuten. Martutenera eraman zuten. Martutenen irudi gogorrak ikusi zituen, batez ere Imanol Laspiur jipoituta eraman zutenean. Ondoren Carabanchelera eraman zuten, sei hilabetez. Kartzelan zegoela jaio zen bere lehenengo semea. ETAko kide gehienak zeuden bertan: Madariaga, Iriarte, Albizu... Kartzelatik irten eta ALFAra itzuli zen lanera, arazorik gabe.

68. 60ko hamarkada itxaropen garaia

- **Erref**: EIB-028/016
- **Iraupena**: 0:02:20. **Hasi**: 00:47:00. **Bukatu**: 00:49:20
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco
- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:
1962. urtetik aurrera itxaropenerako tarte bat sortzen hasten da. La era de Trujillo liburuak ere eragin handia izan zuen garai batean (Galindezek idatzitakoa). Euskal arazoa mundu mailan ezagutzen hasi zela konturatu ziren. Aita Santu berriak ere mundua beste begi batzuekin ikusteko aukera ireki zuen (Eliza Katolikoa berriztu zuen). Hortik aurrera, 1960ko hamarkada guztian, itxaropena eta mundua aldatzeko gogoa nagusitu zen guztien artean.

69. Lehenengo Euskal Jaiak

- **Erref**: EIB-028/017
- **Iraupena**: 0:03:25. **Hasi**: 00:49:20. **Bukatu**: 00:52:45
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Ikastolak
- Politika » Politika eta Franco
- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:
1960. hamarkadan Euskal Jaiak ere hasi ziren. Oso egun ederrak izaten ziren, emozioz betetako egunak: euskal mundua eta euskara kalera ateratzeko aukera zen. Eibarko euskal jaiak Kulturalak antolatu zuen: Julio Sarasua, Garate "Koronel Txikixa", Luis Alberto Aranberri "Amatiño"... Ezkertiarren aldetik kritika egin zitzaion (folklore hutsa zela), baina oso ederrak izan ziren, batez ere euskal mundua kalera ateratzeko. Herri guztietako jendea biltzen zen; ehunka dantzari etortzen ziren Eibarrera. Serafin bera ez zen ibili antolatzaileen artean.

70. Laspiurren eta beste kide batzuen lana euskalgintzan

- **Erref**: EIB-028/019
- **Iraupena**: 0:06:00. **Hasi**: 00:53:10. **Bukatu**: 00:59:10
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Ikastolak

Laburpena:
Euskarazko klaseekin hainbat urtez jardun zuten. Imanol Laspiur izan zen lan gehien egin zuena; lan gehien, luzeen eta metodologia zehatzena erabili zuena. Beste hainbat ere ibili ziren: Joxe Antonio Izagirre, Jose Luis Ugarteburu, Bittor Kapanaga, Kontxa Laspiur... Klaseen sorburua 1960 urte inguruan izan zen, Gorrotxategitarren etxean. Bertan biltzen ziren Don Rafael abadea, Juan San Martin, Imanol Laspiur... Umandiren gramatika hartu zuten eta argitaratu egin zuten. Inork ez zuen gramatikarik finantziatzen garai hartan eta eurek argitaratu zuten, dirua handik eta hemendik lortuta. Banaketa ere euren esku egon zen. Umandiren gramatikak garrantzi handia izan zuen garai hartan. Laspiurrek Umandiren gramatika euskaratu zuen eta horixe erabiltzen zuen klaseak emateko. Lehenengo euskarazko klaseak Klub Deportiboan izan ziren. Horretan garrantzi handia izan zuen Juan San Martinek. Berak sortu zuen Euskal Kulturaren Batzordea, eta berak ireki zituen Deportiboko ateak klaseak bertan emateko. Batez ere jende nagusia biltzen zen klaseetan; 6 lagun inguruko taldeak izaten ziren.

71. Juan San Martin garaiko eragile nagusia

- **Erref**: EIB-028/020
- **Iraupena**: 0:03:20. **Hasi**: 00:59:10. **Bukatu**: 01:02:30
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Ikastolak

Laburpena:
Euskarazko klaseak baino, gehiago gustatzen zitzaizkion alfabetatzeko programak. Euskaraz idazten erakusten zuten, testuak landu, hitzaldiak antolatu, eta abar. Juan San Martin izan zen eragile nagusia, baina Serafin Basauri jarri zuten arduradun. Garai hartan euskaltzain urgazle ere egin zuten Serafin. alfabetatze-kanpainak lantzean behin izaten ziren. Toribio Etxebarria kalean izaten ziren alfabetatzeko klaseak, Aurrezki Kutxaren lokaletan. Serafinekin batera Maite Aranberri eta Amatiño ere ibili ziren. Euskal aditzaren taulen inguruko ikastaroa ere eman zuten. Serafinek berak sortu zituen taulak eta kopia guztiak, etxean, makina txiki batekin.

72. 1960. hamarkada amaieran euskalgintzarekin gozatu zuen

- **Erref**: EIB-029/001
- **Iraupena**: 0:02:20. **Hasi**: 00:00:00. **Bukatu**: 00:02:20
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Ikastolak

Laburpena:
Eibarren alfabetatzeko kanpainak egiten zituzten, tartean hitzaldiak ere antolatzen zituzten. Garaiko jende esanguratsua ekartzen zuten Eibarrera, esate baterako, Villasante, Euskaltzainburu izango zena. Garai hori izan zen Serafinek kulturgintzan gehien disfrutatu zuena. 1960ko hamarkada itxaropen

sasoia izan zen. Batez ere, jende eskertzalea eta euskaltzalea izan zen mugimendu horretan murgildu zena.

73. Eibarko ikastolako arduradun 1966-1972 bitartean

- **Erref**: EIB-029/002
- **Iraupena**: 0:03:30. **Hasi**: 00:02:20. **Bukatu**: 00:05:50
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Ikastolak

Laburpena:
Eibarko Ikastola 1960. hamarkada hasieran sortu zen. Serafin Basaurik 1966. urtean (elkarrizketan 1967 dio) hartu zituen ikastolako ardurak (diruzain, idazkari...). Garai hartan oraindik ere lokaletan ematen zituzten eskolak (Zezenbiden), baina indartzen ari zen (1967. urtean pasa zen ikastola guraso elkartearen eskuetara). Garai hartan bi irakasle besterik ez zeuden: Mari Tere Munduate eta Marisol Aranzeta. Serafin Ikastolako arduradun zegoela, Margarita Murgizu kontratatzea lortu zuten. Imanol Larrañaga ere orduan sartu zen ikastolan, eta baita Amaia Aseginolaza ere (eta, ondoren, beste batzuk). Ikastolarako dirua lortzeko hainbat ekitaldi antolatzen zituzten. Hasiera batean, ume txikientzako klaseak bakarrik zeuden; gero ikasketa guztiak egiteko aukera jarri zuten.

74. Euskalgintzak sortutako nekeak (1971. urtea)

- **Erref**: EIB-029/003
- **Iraupena**: 0:03:40. **Hasi**: 00:05:50. **Bukatu**: 00:09:30
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Ikastolak

Laburpena:
Garai gogorra izan zen Serafinentzat. ALFAn lanean, Ikastolako ardurak ere berak zituen (idazkari, diruzain&#65533;), eta gainera alfabetatzeko kanpainak antolatzen ere murgilduta zegoen. Ikastolarako diruak lortzeko, ikastola legeztatzeko lanak&#65533; gogorrak izan ziren. Elizak asko lagundu zuen Ikastolaren lehenengo urteetan, bai lokalak lagatzen, bai legeztatze-prozesuan. 1971. urtean oso nekatuta zegoen hainbeste lanekin eta erabaki zuen alderdi profesionalean murgiltzea, euskalgintzako kontuak alde batera lagata. ALFAn beste lanpostu bat eskaini zioten, prozesu informatikoez arduratzeko, eta bere bizitzako beste fase bat hasi zen, 1972. urtean, lan arloarekin askoz lotuagoa.

75. Ameslaria eta baikorra

- **Erref**: EIB-636/002
- **Iraupena**: 0:02:28. **Hasi**: 00:00:00. **Bukatu**: 00:02:28
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

- Iritziak » Bizitzarekiko ikuspegia

Laburpena:
Berrogeitamargarren hamarkadan izan zuen Serafinek Bittorrekin harremana, 1952-59 epean, gutxi gorabehera, Kapanaga Eibarren bizi zenean. Gero Otxandiora itzuli zen. Ameslaria eta baikorra topera. Euskararen gainean ideia eta intuizioa harrigarriak zituen. Euskara sakon-sakonetik ezagutzen zuen. Euskarazko klaseak ere eman zituen Klub Deportiboan. Baina klaseak ematea ez zitzaion hainbeste gustatzen.

76. Garaiko euskal intelektualekin harremana

- **Erref**: EIB-636/003
- **Iraupena**: 0:03:02. **Hasi**: 00:02:28. **Bukatu**: 00:05:30
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

Laburpena:
Politika aldetik, kristau-demokrata europeista giroko mentalitatea zuen orduan, oso ohikoa garai hartan. Mauriac, Mounier eta Serafinek ezagutzen ez zituen beste autore batzuk erabiltzen zituen ahotan. 1956an Parisen egin zen Congreso Mundial Vasco-n izan zela uste du, baina ez dago ziur. Behintzat asko aipatzen zuen. Zaitegi, Ibinagabeitia eta garaiko intelektual euskalzaleekin harremanak zituen. Berak idatzi ez zuen asko egiten baina pentsatu bai. Euskaldunen erlijioa, antropologia, Erro eta Gara... arlo horretan eman ditu batez ere frutuak. Baikorra oso. Soldadutzara joan aurretik zera esan zion: "hi lizentziatu orduko Franco joan dok". Ondo informatuta zegoen politikaz eta abar. Radio Paris-eta entzuten zituen, eta irakurri ere asko.

77. Klub Deportiboko solasaldiak

- **Erref**: EIB-636/004
- **Iraupena**: 0:01:39. **Hasi**: 00:05:30. **Bukatu**: 00:07:09
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

Laburpena:
Santi Arizmendiarrieta Eibarko esperantistarekin eta beste batzuekin astero solasaldia izaten zuten klub deportiboan. Bittorrek nazioarteko politika gaiak ekartzen zituen sarri; diasporakoak ere bai. 1958 inguruan alde egin zuen Otxandiora. Elorrioko Funcor kooperatibakoekin izan zuen harremana.

78. Egunez lantegira eta gauez eskolara

- **Erref**: EIB-636/005
- **Iraupena**: 0:03:16. **Hasi**: 00:07:09. **Bukatu**: 00:10:25
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:
Eskola Armeriara joaten zen gauez ikastera. Egunez, Mateo Kareagaren lantegian egiten zuen. Isasi kalean bizi zen, Atxatarren etxean. Lagunak, Eibarko euskalzale jendea: San Martin, Laspiur, Zubiaurre... Anaiak ere, Santik, Eibarren egiten zuen beharra, baina hura beste mundu baten bizi zen.

79. Prozesioak, gerrako harrien eta etxe txikituen artean

- **Erref**: EIB-731/003
- **Iraupena**: 0:01:23. **Hasi**: 00:02:15. **Bukatu**: 00:03:38
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Gerratik itzulera

Laburpena:
Eibar bonbardeaketengatik txikituta gogoratzen du: eliza ingurua, Maria Angela kalea. Aste Santuako prozesioak gerrako harrien artean gogoratzen ditu

80. Regiones Devastadas eta Langileen Batailoiak

- **Erref**: EIB-731/004
- **Iraupena**: 0:01:18. **Hasi**: 00:03:38. **Bukatu**: 00:04:56
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Gerratik itzulera

Laburpena:
Gerraostean, Regiones Devastadas-ek Eibarr berreraiki zuen. Langileen Batailoiek egin zuten lan guztia. 1950-1960ko tartean, Eibarrera jende asko joan zen lanera.

81. Frontoi Zaharrean instrukzioa; Cara al Sol

- **Erref**: EIB-731/005
- **Iraupena**: 0:02:08. **Hasi**: 00:04:56. **Bukatu**: 00:07:04
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina

Laburpena:
Frontoi Zaharrera joan zen eskolara. instrukzioa egiten zuten, baina ez zitzaion gustatzen. Eibarko erdialdeko umeak joaten ziren Frontoi Zaharreko eskolara. "Cara al Sol" abesten zuten.

82. Tertulia politikoak etxean

- **Erref**: EIB-731/008
- **Iraupena**: 0:02:35. **Hasi**: 00:08:40. **Bukatu**: 00:11:15
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Politika » Politika eta Franco

Laburpena:
Eskolan gazteleraz egin behar zuten, baina lagun artean dena euskaraz. Haien etxean, Prietotarrak bizi ziren eta politikako tertuliak egiten zituzten. Behin, salaketa bat jaso zuten eta Jose alguazila joan zitzaien.

83. Radio Paris eta Radio Mosku entzuten zituzten

- **Erref**: EIB-731/009
- **Iraupena**: 0:02:48. **Hasi**: 00:11:15. **Bukatu**: 00:14:03
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco
- Kultura » Aisia » Hedabideak » Irratia

Laburpena:
Etxean politikaz libre hitz egiten zen. Radio Paris eta Radio Mosku entzuten zituzten. Etxean beti euskaldunak izan dira.

84. Euskaltzaletasuna umetatik piztu zitzaion

- **Erref**: EIB-731/011
- **Iraupena**: 0:01:03. **Hasi**: 00:14:42. **Bukatu**: 00:15:45
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Irakurtzea

Laburpena:
Arrese Beitiaren ipuinak irakurtzen zituzten etxean. Handik piztu zen Serafinen euskaltzaletasuna eta euskararen aldeko borroka.

85. 60. hamarkada arte, frankismoaren kontrako mugimendurik ez

- **Erref**: EIB-731/013
- **Iraupena**: 0:01:12. **Hasi**: 00:17:40. **Bukatu**: 00:18:52
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco

Laburpena:
60. hamarkadan, frankismoaren kontrako mugimendua piztu zen, baina aurretik, jendeak nahikoa zuen bizirautearekin.

86. Grebak sustatzeagatik preso eramanda

- **Erref**: EIB-731/014
- **Iraupena**: 0:02:20. **Hasi**: 00:18:52. **Bukatu**: 00:21:12
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco

Laburpena:
Gerraostean, Eibarko alkate izan zen Jesus Egia preso eramaten ikusi zuen, greba orokorrak sustatzeagatik. Guardia Zibilak, sistemaren menpe zeuden.

87. Behetarrak eta Goitarrak

- **Erref**: EIB-731/016
- **Iraupena**: 0:03:15. **Hasi**: 00:22:24. **Bukatu**: 00:25:39
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak

Laburpena:
Frontoi Zaharretik Isasiko fraideetara pasatu zen Serafin. Politikaz ez zuten hitz egiten, baina ideologia antzekoa zutenen artean elkartu ziren. San Andres Pasealekuko eta Legarreko biztanleak, gorriak ziren. Goitarrak gorriak ziren eta behetarrak eskumakoak.

88. Behetarrak eta Goitarrak: ezberdintasunak

- **Erref**: EIB-731/017
- **Iraupena**: 0:01:19. **Hasi**: 00:25:39. **Bukatu**: 00:26:58
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana
- Politika » Jarrera politikoak

Laburpena:
Goitarren artean langileak ziren nagusi. Jazteko orduan pobreagoak. Hezkuntza, denentzat berdina zen; fraideetatik Armeria Eskolara.

89. Frankismo hasieran manifestaziorik ez

- **Erref**: EIB-731/019
- **Iraupena**: 0:03:16. **Hasi**: 00:27:03. **Bukatu**: 00:30:19
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Langileen arteko harremana eta langile-mugimenduak
- Politika » 60ko hamarkada eta trantsizioa (1970-1980)

Laburpena:
Frankismo hasierako grebek kutsu politikoa zuten, klandestinitatean zeuden alderdi politiko eta sindikatuen eskutik. Grebetan parte-hartzea altua zen, baina ez ziren manifestazioak egiten oraindik, errepresaliak handiegiak izango zirelako.

90. Meliton Manzanas

- **Erref**: EIB-731/023
- **Iraupena**: 0:01:32. **Hasi**: 00:32:42. **Bukatu**: 00:34:14
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco

Laburpena:
Meliton Manzanasek adierazpena hartu zion eta espetxean sartu zuen. Ondoren, Xabi Etxebarrietak Manzanas hil zuen. Meliton Manzanas nor zen.

91. ETA-ren hasierako kidea

- **Erref**: EIB-731/024
- **Iraupena**: 0:01:26. **Hasi**: 00:34:14. **Bukatu**: 00:35:40
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskal gatazka
- Politika » 60ko hamarkada eta trantsizioa (1970-1980)

Laburpena:
Imanol Laspiurrek jasotako jipoi eta torturak. Garai hartan, ETAren hasiera da eta bertako kideak ziren. Urtebete egon zen Martutenen preso.

92. ETA-ren sorrera; helburu nagusia

- **Erref**: EIB-731/025
- **Iraupena**: 0:02:47. **Hasi**: 00:35:40. **Bukatu**: 00:38:27
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco

Laburpena:
ETA-ren sorrera, garaiko errepresioaren ondorioz sortu zen. Jende gaztea eta ekintzailea. Hasieran Eusko Gaztedi sortu zen, baina banatu eta ETA sortu zen. Helburua batez ere, astintze-kulturala bultzatzea zen. Herriz-herri ibiltzen zen formakuntza politikoa ematen.

93. ETA-ren formakuntza politikoa

- **Erref**: EIB-731/026
- **Iraupena**: 0:04:06. **Hasi**: 00:38:27. **Bukatu**: 00:42:33
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskal gatazka

Laburpena:
Alfonso Irigoien euskaltzain urgazleak ematen zuen formakuntza politikoa. San Agustin kaleko Itziarrenekua tabernan biltzen ziren. Jose Mari Benito del Valleren bidez sartu ziren ETA "zaharrean".

94. ETA-ko hasierak: ekintzak

- **Erref**: EIB-731/027
- **Iraupena**: 0:00:30. **Hasi**: 00:42:33. **Bukatu**: 00:43:03
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskal gatazka

Laburpena:
ETA-ko kide bezela, propaaganda banatzea eta kide berriak lortzea ziren bere funtzio nagusiak. ETA-ren lehen ekimena, Donostiara trenean zihoazen falangisten kontrakoa izan zen, 1961eko uztailaren 18an. Orduan atxilotu zuten Serafin.

95. Frankismo garaian debekatutako liburuak

- **Erref**: EIB-731/031
- **Iraupena**: 0:02:15. **Hasi**: 00:49:13. **Bukatu**: 00:51:28
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco

Laburpena:
Frankismo garaian debekatuta zeuden liburuak lortzea nahiko erreza zen. Iparraldean liburuak lortzea errezagoa zen.

96. Arrate Kultur Elkartean hitzaldi-zikloak eta Euskal Jaia

- **Erref**: EIB-731/032
- **Iraupena**: 0:03:34. **Hasi**: 00:51:28. **Bukatu**: 00:55:02

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Herrigintza eta elkarteak

Laburpena:
Arrate Kultur Elkarteko bazkidea izan zen. Hitzaldi zikloak antolatzen ziren. Ramon Saizarbitoria, Amuriza. Euskal Jaia Eibarren ekimen interesgarria zen, politikatik kanpo.

97. Koinatua Sevillan deserritua

- **Erref**: EIB-731/034
- **Iraupena**: 0:02:58. **Hasi**: 00:55:40. **Bukatu**: 00:58:38
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskal gatazka
- Politika » 60ko hamarkada eta trantsizioa (1970-1980)

Laburpena:
Txabi Etxebarrieta eta Azurmendi, koinuataren etxean egon ziren ezkutatuta. Meliton Manzanas hil zutenean, koinatua Sevillara deserritu zuten.

98. Euskaltzaindiaren kongresua Eibarren

- **Erref**: EIB-731/035
- **Iraupena**: 0:03:44. **Hasi**: 00:58:38. **Bukatu**: 01:02:22
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen historia

Laburpena:
Euskaltzaindiaren kongresua antolatzen ibili zen Eibarren. Orduan, ETA-ko alderdi kulturaleko kidea zen. Eibarko Udaletxean, giro nahiko euskalduna zegoen eta ez zuten arazorik izan, nahiz eta oraindik frankismoan bizi. Udaletxean egin zituzten hitzaldi asko eta orduko alkatea zen Eguren-ek, euskaraz eman zuen agurra. Euskaltzaindiaren kongresuarentzat, Amaia Antzokian jai bat egin zen.

99. Gau-eskolak Klub Deportiboan

- **Erref**: EIB-731/038
- **Iraupena**: 0:00:55. **Hasi**: 01:04:10. **Bukatu**: 01:05:05
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalduntzea eta alfabetatzea

Laburpena:
Eibarko Klub Deportiboan euskarazko gau-eskolan eman zituen Imanol Laspiur eta Jose Antonio Eizagirrerekin batera.

100. Frankismoaren amaieran zabalkunde bat egon zen

- **Erref**: EIB-731/039
- **Iraupena**: 0:01:42. **Hasi**: 01:05:05. **Bukatu**: 01:06:47
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco
- Politika » 60ko hamarkada eta trantsizioa (1970-1980)

Laburpena:
Frankismoaren azkenengo urteetan, gauzak nahiko libreki egiten ziren.

101. Eibarko Ikastolaren hastapenak

- **Erref**: EIB-731/042

- **Iraupena**: 0:01:35. **Hasi**: 01:09:08. **Bukatu**: 01:10:43
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:
Eibarko Ikastolaren hasieretan egon zen lanean, guraso bezala. Ikastolaren kokaleku ezberdinak.

102. Falangisten jantziak

- **Erref**: EIB-731/044
- **Iraupena**: 0:02:10. **Hasi**: 01:11:55. **Bukatu**: 01:14:05
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak » Falangistak

Laburpena:
Zentsura literatura eta musikan. Umea zenean, jendea falangistaz jantzita joaten zen kaletik baina frankismoaren amaierako urteetan ez. Batzuk, falangista izatera sartzen ziren, uda Orion pasatzeko.

103. Juan San Martinen bidez piztu zitzaion euskaltzaletasuna

- **Erref**: EIB-731/047
- **Iraupena**: 0:02:44. **Hasi**: 01:16:29. **Bukatu**: 01:19:13
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen historia

Laburpena:
Euskaltzaletasuna nola piztu zitzaion. Juan San Martinekin harremana. Liburutegi eder bat zeukan eta etxe guztia liburuz beteta. Imanol Laspiur.

104. Toribio Etxeberria

- **Erref**: EIB-731/048
- **Iraupena**: 0:02:20. **Hasi**: 01:19:13. **Bukatu**: 01:21:33
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalduntzea eta alfabetatzea
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

Laburpena:
Euskarta irakasten ibili bazen ere, berak ez zuen ezer sortu. Toribio Etxeberriari buruz. Lexikoia.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-11-13

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com